

Vagys ir Chuliganai.
Gamtos Ryškė ir Politika.
Čia Verkiu, o Ten Nemato.
Tolimas Svečias.
Sugriovė, Tegul Atstato.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY

The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 60

★ ★ ★

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Kovo-March 14, 1947

★ ★ ★

Metai XXXVII. Dienraščio XXIX.

TRUMANO PAREIŠKIMAS "PANAŠUS I KARO SKELBIMĄ" SOVIETAM

Ivairios Nuomonės: Amerikos Parama Graikijos ir Turkijos
Fašistams-Imperializmas-Jungtinių Tautų Ardymas

Čia trumpai paduodama
ivairios spaudos ir politikų
mintys apie prez. Trumano
sukimą gelbėti Graikiją ir
Turkiją:

N. Y. Times:

"Kai kurie kongreso na-
riai matė prezidento žo-
džiuose karo paskelbimą
Rusijai, kiti — karinį įsiki-
šimą į Vidurinio Jūros
sritį... Bet vadovaujantieji
kongreso nariai pranašau-
ja, kad drąsus prezidento
pasiūlymai bus užgirti."

Senatorius Taft, republiko-
nas:

"Aš nenoriu karo su Ru-
sija. Ar mūsų įsikišimas į
Graikiją lenks artyn karo
ar tolyn nuo jo, tai priklaus-
ys nuo daugelio sąlygų.

Jeigu Jungt. Valstijos uži-
ima tokią specialią poziciją
Graikijoje ir Turkijoje, tai
mes jau beveik negalime
priešintis rusų vyravimui
Lenkijoje, Jugoslavijoje ir
Bulgarijoje."

Senatorius Ed. C.
Johnson, demokratas:

"Ta (Trumano) kalba
skambėjo, kaip nepaskelb-
tas karo paskelbimas."

Traukimas nuo Jungtinių
Tautų

Tūli kongresmanai sakė,
jog su Trumano pareiški-
mu Amerika traukiasi iš
Jungtinių Tautų.

Demokratas senatorius
Claude Pepper ragino Grai-
kijos klausimą Jungtinėms
Tautoms pavesti.

Senatorius Vandenberg,
republikonas:

"Tikrą tiesą pasakius,
santykiai tarp Sovietų ir
Amerikos yra viso šio klau-
simo branduolys."

Senatorius Harry F. Byrd,
demokratas:

"Jeigu mes praeiname pro
Jungtinių Tautų organizaci-
ją, ar šie savarakiški A-
merikos žingsniai sunaikins
Jungtines Tautas? Ar tai
reikštų Trečiąją pasaulį ka-
ra, nepanaudojant mašini-
rijos (Jungt. Tautų) pasau-
linę taiką palaikyti? Šia-
me griežtame mūsų užsieni-
nės politikos pakeitime tu-
ri būti atsakyta tie ir kiti
klausimai."

New York Daily News:

"Na, vyrukai, laikykites
už kepurę ir išsiimkite tas
karines uniformas, kurias
buvote pasidėję su apsau-
gomis nuo kandžių. Jūs tu-
rėsite naują kelionę."

AR TIK NE FAŠISTAI
REMIAMI?

Chicago Sun:

"Prezidento prašymas ne-

sią krūvą griuvėsių, po ku-
riais tuo laiku, sakė, tebebuvo
keletas šimtų lavonų. Tai vis
darbas vokiečių.

Savo keleto metų darbu jie
dabar galės atstatyti tik ma-
žytę dalelę tai, ką sunaikino ir
sugriovė. Jų gailėtis šiandien
gali tikrai jų šalininkai.

nių rėmė ši fronta.
DEL TURKIJOS

"Žymėtina, kad ir pats
prezidentas nekaltai apie
Turkiją kaip demokratiją.
Trumanas vengia priminti
faktą, kad Turkija padėjo
naciškai Vokietijai paskuti-
niame kare. Tėmykite, kaip
šlubai Trumanas prašo ją
"sunaudojinti", tai reikšia
tik ginkluotą Turkijos jė-
gas naujovinti.

"Turkija pati savaime yra
nelabasis totalitarinis reži-
mas.

Su pinigais — medžiagi-
ne pagalba Jungtinės Vals-
tijos, sakė Trumanas, turi
siųsti Graikijon ir Turkijon
amerikonus, kaip ūkio-pra-
monės tvarkytojus ir kari-
nius mokytojus.

Tuos 400 milijonų dolerių
prezidentas skiria Graikijos
monarchistams ir Turkijos
valdovams paremti tik per
kelio mėnesių, iki 1948
m. birželio 30 d.

ISTRAUKOS IŠ PREZI-
DENTO ATSIŠAUKIMO

"O jeigu daugiau pinigų
tam reikėtų, — pareiškė
Trumanas, — tai aš nedve-
jodamas vėl kreipčiausi į
kongresą... Tur yra rimtas
kelias, ir kur mes dabar i-
stojame. Aš to nepatariu, jeigu
skirtingas kelias nebū-
tų kur kas rimtesnis" (pa-
vojingesnis).

(Zemiau seka kitos iš-
traukos iš prez. Trumano
kalbos kongresui. Gretima-
me straipsnyje šiame pus-
lapyje yra paduota kritiš-
ka įvairių politikų ir spau-
dos nuomonės apie kišimąsi
į Graikiją ir Turkiją.)

Savo atsišaukime į kong-
resą prezidentas, tarp kit-
ko, sakė:

"Pasaulis šiandien susidu-
ria su tokia rimta padėčia,
kuri paliečia užsieninę šios
šalies politiką ir mūsų sau-
gumą.

(Čia Trumanas priminė,
kaip vokiečiai apnaikino
Graikiją.)

"Pačiai graikų valstybės
gyvybei šiandien grėsia te-
roristiniai žygiai kelių tūk-
stančių ginkluotų vyrų
(partizanų), kuriems vado-

gėlius kaip karinius sargus
ir neleidžia jiems namo
grįžti. Bevinas tvirtino, kad
"dauguma jų" patys atsisa-
ką grįžti.

Kariniai Fabrikai

Bevinas užginčijo, kad
anglai palaiko vokiečių
trustus - monopolijas ir di-
džiuosius karinius jų fabri-
kus. Pasak Bevino, yra fa-
brikų, apie kuriuos negali-
ma tikrai pasakyti, ar jie
kariniai ar ne... Todėl jie ir
pasilieka...

Bevinas prisimygdamas
klausė, kiek fabrikinių įre-
gimų Sovietai parsigabeno
iš savo kontroliuojamos ry-
tinės Vokietijos. Jisai su di-
deliu pabrėžimu statė klau-

simą: Ką Sovietai daro su
kariniais vokiečių laivais,
kuriuos buvo nutarta su-
naikyti? Molotovas atsakė,
kad jų sunaikinimas su-
gaisintas, bet vis tiek bus
įvykdytas.

Vokietijos Suvienijimo
Klausimas

Bevinas taipgi reikalavo
sujungtų ūkį ir pramonę tarp
keturių skirtingų tautin-
ių valdomų Vokietijos
ruožų, bet jis nekreipė dė-
mesio į Sovietų siūlymą
kartu suvienyti Vokietiją
politiniui, leidžiant jos žmo-
nėms išsirinkti bendrą visai
šaliai valdžią.

Amerikos valstybės sek-
retorius gen. Marshallas
pritarė Bevinui.

Bevinas pyko ir už tai,
jog Molotovas pastebėjo,
kad anglai naudoja jugos-
lavus, lenkus ir kitus pabė-

gėlius kaip karinius sargus
ir neleidžia jiems namo
grįžti. Bevinas tvirtino, kad
"dauguma jų" patys atsisa-
ką grįžti.

Kariniai Fabrikai

Bevinas užginčijo, kad
anglai palaiko vokiečių
trustus - monopolijas ir di-
džiuosius karinius jų fabri-
kus. Pasak Bevino, yra fa-
brikų, apie kuriuos negali-
ma tikrai pasakyti, ar jie
kariniai ar ne... Todėl jie ir
pasilieka...

Bevinas prisimygdamas
klausė, kiek fabrikinių įre-
gimų Sovietai parsigabeno
iš savo kontroliuojamos ry-
tinės Vokietijos. Jisai su di-
deliu pabrėžimu statė klau-

simą: Ką Sovietai daro su
kariniais vokiečių laivais,
kuriuos buvo nutarta su-
naikyti? Molotovas atsakė,
kad jų sunaikinimas su-
gaisintas, bet vis tiek bus
įvykdytas.

Vokietijos Suvienijimo
Klausimas

Bevinas taipgi reikalavo
sujungtų ūkį ir pramonę tarp
keturių skirtingų tautin-
ių valdomų Vokietijos
ruožų, bet jis nekreipė dė-
mesio į Sovietų siūlymą
kartu suvienyti Vokietiją
politiniui, leidžiant jos žmo-
nėms išsirinkti bendrą visai
šaliai valdžią.

Amerikos valstybės sek-
retorius gen. Marshallas
pritarė Bevinui.

Bevinas pyko ir už tai,
jog Molotovas pastebėjo,
kad anglai naudoja jugos-
lavus, lenkus ir kitus pabė-

gėlius kaip karinius sargus
ir neleidžia jiems namo
grįžti. Bevinas tvirtino, kad
"dauguma jų" patys atsisa-
ką grįžti.

Kariniai Fabrikai

Bevinas užginčijo, kad
anglai palaiko vokiečių
trustus - monopolijas ir di-
džiuosius karinius jų fabri-
kus. Pasak Bevino, yra fa-
brikų, apie kuriuos negali-
ma tikrai pasakyti, ar jie
kariniai ar ne... Todėl jie ir
pasilieka...

Bevinas prisimygdamas
klausė, kiek fabrikinių įre-
gimų Sovietai parsigabeno
iš savo kontroliuojamos ry-
tinės Vokietijos. Jisai su di-
deliu pabrėžimu statė klau-

Prezidento Prašymas Remti Graikų ir Turkų Valdovus

Anot Trumano, Reikia, Girdi, Apsaugoti Graikiją, Turkiją,
Na, ir Pasaulį nuo Vadinamo "Komunistinio Pavojaus"

Washington. — Presiden-
tas Trumanas kovo 12 d. as-
meniškai prašė Jungtinių
Valstijų kongresą, kad pa-
skirtų 400 milijonų dolerių
Graikijai ir Turkijai pa-
stiprinti prieš, esą, grėsian-
tį komunistinį "totalitariz-
mą" ne tik taiems kraš-
tams, bet ir visiems Vidu-
riniais Rytams apskritai.

Su pinigais — medžiagi-
ne pagalba Jungtinės Vals-
tijos, sakė Trumanas, turi
siųsti Graikijon ir Turkijon
amerikonus, kaip ūkio-pra-
monės tvarkytojus ir kari-
nius mokytojus.

Tuos 400 milijonų dolerių
prezidentas skiria Graikijos
monarchistams ir Turkijos
valdovams paremti tik per
kelio mėnesių, iki 1948
m. birželio 30 d.

ISTRAUKOS IŠ PREZI-
DENTO ATSIŠAUKIMO

"O jeigu daugiau pinigų
tam reikėtų, — pareiškė
Trumanas, — tai aš nedve-
jodamas vėl kreipčiausi į
kongresą... Tur yra rimtas
kelias, ir kur mes dabar i-
stojame. Aš to nepatariu, jeigu
skirtingas kelias nebū-
tų kur kas rimtesnis" (pa-
vojingesnis).

(Zemiau seka kitos iš-
traukos iš prez. Trumano
kalbos kongresui. Gretima-
me straipsnyje šiame pus-
lapyje yra paduota kritiš-
ka įvairių politikų ir spau-
dos nuomonės apie kišimąsi
į Graikiją ir Turkiją.)

Savo atsišaukime į kong-
resą prezidentas, tarp kit-
ko, sakė:

"Pasaulis šiandien susidu-
ria su tokia rimta padėčia,
kuri paliečia užsieninę šios
šalies politiką ir mūsų sau-
gumą.

(Čia Trumanas priminė,
kaip vokiečiai apnaikino
Graikiją.)

"Pačiai graikų valstybės
gyvybei šiandien grėsia te-
roristiniai žygiai kelių tūk-
stančių ginkluotų vyrų
(partizanų), kuriems vado-

gėlius kaip karinius sargus
ir neleidžia jiems namo
grįžti. Bevinas tvirtino, kad
"dauguma jų" patys atsisa-
ką grįžti.

Kariniai Fabrikai

Bevinas užginčijo, kad
anglai palaiko vokiečių
trustus - monopolijas ir di-
džiuosius karinius jų fabri-
kus. Pasak Bevino, yra fa-
brikų, apie kuriuos negali-
ma tikrai pasakyti, ar jie
kariniai ar ne... Todėl jie ir
pasilieka...

Bevinas prisimygdamas
klausė, kiek fabrikinių įre-
gimų Sovietai parsigabeno
iš savo kontroliuojamos ry-
tinės Vokietijos. Jisai su di-
deliu pabrėžimu statė klau-

simą: Ką Sovietai daro su
kariniais vokiečių laivais,
kuriuos buvo nutarta su-
naikyti? Molotovas atsakė,
kad jų sunaikinimas su-
gaisintas, bet vis tiek bus
įvykdytas.

Vokietijos Suvienijimo
Klausimas

Bevinas taipgi reikalavo
sujungtų ūkį ir pramonę tarp
keturių skirtingų tautin-
ių valdomų Vokietijos
ruožų, bet jis nekreipė dė-
mesio į Sovietų siūlymą
kartu suvienyti Vokietiją
politiniui, leidžiant jos žmo-
nėms išsirinkti bendrą visai
šaliai valdžią.

Amerikos valstybės sek-
retorius gen. Marshallas
pritarė Bevinui.

Bevinas pyko ir už tai,
jog Molotovas pastebėjo,
kad anglai naudoja jugos-
lavus, lenkus ir kitus pabė-

gėlius kaip karinius sargus
ir neleidžia jiems namo
grįžti. Bevinas tvirtino, kad
"dauguma jų" patys atsisa-
ką grįžti.

Kariniai Fabrikai

Bevinas užginčijo, kad
anglai palaiko vokiečių
trustus - monopolijas ir di-
džiuosius karinius jų fabri-
kus. Pasak Bevino, yra fa-
brikų, apie kuriuos negali-
ma tikrai pasakyti, ar jie
kariniai ar ne... Todėl jie ir
pasilieka...

Bevinas prisimygdamas
klausė, kiek fabrikinių įre-
gimų Sovietai parsigabeno
iš savo kontroliuojamos ry-
tinės Vokietijos. Jisai su di-
deliu pabrėžimu statė klau-

simą: Ką Sovietai daro su
kariniais vokiečių laivais,
kuriuos buvo nutarta su-
naikyti? Molotovas atsakė,
kad jų sunaikinimas su-
gaisintas, bet vis tiek bus
įvykdytas.

Vokietijos Suvienijimo
Klausimas

Bevinas taipgi reikalavo
sujungtų ūkį ir pramonę tarp
keturių skirtingų tautin-
ių valdomų Vokietijos
ruožų, bet jis nekreipė dė-
mesio į Sovietų siūlymą
kartu suvienyti Vokietiją
politiniui, leidžiant jos žmo-
nėms išsirinkti bendrą visai
šaliai valdžią.

Amerikos valstybės sek-
retorius gen. Marshallas
pritarė Bevinui.

Bevinas pyko ir už tai,
jog Molotovas pastebėjo,
kad anglai naudoja jugos-
lavus, lenkus ir kitus pabė-

gėlius kaip karinius sargus
ir neleidžia jiems namo
grįžti. Bevinas tvirtino, kad
"dauguma jų" patys atsisa-
ką grįžti.

Kariniai Fabrikai

Bevinas užginčijo, kad
anglai palaiko vokiečių
trustus - monopolijas ir di-
džiuosius karinius jų fabri-
kus. Pasak Bevino, yra fa-
brikų, apie kuriuos negali-
ma tikrai pasakyti, ar jie
kariniai ar ne... Todėl jie ir
pasilieka...

Bevinas prisimygdamas
klausė, kiek fabrikinių įre-
gimų Sovietai parsigabeno
iš savo kontroliuojamos ry-
tinės Vokietijos. Jisai su di-
deliu pabrėžimu statė klau-

simą: Ką Sovietai daro su
kariniais vokiečių laivais,
kuriuos buvo nutarta su-
naikyti? Molotovas atsakė,
kad jų sunaikinimas su-
gaisintas, bet vis tiek bus
įvykdytas.

Vokietijos Suvienijimo
Klausimas

Bevinas taipgi reikalavo
sujungtų ūkį ir pramonę tarp
keturių skirtingų tautin-
ių valdomų Vokietijos
ruožų, bet jis nekreipė dė-
mesio į Sovietų siūlymą
kartu suvienyti Vokietiją
politiniui, leidžiant jos žmo-
nėms išsirinkti bendrą visai
šaliai valdžią.

lija davė Turkijai medžiagi-
nės paramos. Tačiau, da-
bar Turkijai reikia mūsų
pagalbos, taip jai panauo-
jinti, kad ji galėtų išlaikyti
savo čielybę. Ta čielybė yra
reikalinga tvarkai išlaikyti
Viduriniuose Rytuose.

"Aš pilnai suprantu pla-
čiąją reikšmę to žygio, jeigu
Jungtinės Valstijos duoda
paramos Graikijai ir Turki-
jai.

"Pamatiniai mūsų užsie-
ninės politikos siekimai yra
sudaryti tokias sąlygas, kur
mes ir kitos tautos galėtų
išsidirbti laisvą nuo prie-
varos gyvenimo kelią. Bet
to tikslo mes nepasieksime,
jei nenorėsime padėti lais-
voms tautoms atlaikyti savo
laisvas įstaigas ir tautinę
čielybę prieš agresyvius
(užpuolikiškus) judėjimus,
kurie siekia užkurti joms
totalitarines (diktatoriškas)
valdžias.

"Totalitarinės valdžios,
užkartos laisvoms tautoms
per tiesioginį ar netiesioginį
užpuolimą, ardo tarptautin-
taikos pamatus, todėl grėsia
ir Jungtinių Valstijų sau-
gumui.

Smerkia Sovietų Įtaką

"Jungtinių Valstijų val-
džia dažnai protestavo prieš
prievarą ir įbąuginimą,
laužantį Jaltos (Krymo) su-
tarti, Lenkijoje, Rumunijoje
ir Bulgarijoje. Buvo tokių
įvykių ir tūlose kitose ša-
lyse.

"Dabartiniai momentu be-
veik kiekviena tauta turi
pasirinkti vieną iš dviejų
kelių (demokratinį ar "tota-
litarinį").

"Mes negalime leisti da-
ryti esamosios padėties at-
mainas tokiais būdais, kaip
prievara ar tokios gudry-
bės, kaip politinis "prasi-
sunkimas" (į kitus kraš-
tus).

"Jeigu Graikija papultų po
ginkluotos mažumos kontro-
le, tatau-tuojau ir rimtai
atsilieptų jos kaimynai,
Turkijai. Sumišimas ir be-
tvarkė galėtų pasklisti vi-
suose Viduriniuose Rytuose...
Jeigu mes nepadėtume
Graikijai ir Turkijai šioje
likimą lemiančioje valando-
je, tatau giliai atsilieptų ir
Vakarams ir Rytams.

Siūlo Amerikonus Kaip
Administratorius ir
Karinis Mokytojus

"Apart pinigų, aš prašau
kongresą leisti siųsti civi-
lius ir kariškius amerikie-
čius į Graikiją ir Turkiją,
pagal tų šalių prašymą, kad
prižiūrėtų finansinės ir me-
džiaginės paramos vartoji-
mą. Aš patariu taip pat į-
galinti (amerikonus) moky-
ti ir lavinti parinktus grai-
kus ir turkus.

"Jeigu mes susvyruotu-
me savo vadovybę, tai ga-
lėtume pavojun įstatyti pa-
saulinę taiką ir tikrai suda-
ryti pavojų pačios mūsų ša-
lies gerovei."

ORAS.—Būsią šilta ir lie-
taus.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President George Kuraltis
Secretary Treasurer Nick Pakalnis
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES	
United States, per year	\$7.00
United States, six months	\$3.75
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Nieko Neišmokęs Iš Istorijos

Prezidentas Trumanas gražiai išsėlavė iš savo kabineto visus ruzveltinius demokratų ir susidėjo žmones, kurie kiekvienas savo keliu stengiasi pasukti istorijos ratą atgal. Vienas tų žmonių yra ponas Lewis B. Schwellenbach, darbo departamento sekretorius. Jis sušilęs stengiasi pralenkti visus reaktorinius. Paprastieji reaktoriniai šiuo tarpu pasitenkina gąsdinimu raudonųjų baubu, bet mūsų darbo sekretorius siūlo "raudonuosius" paskelbti nelegaliais. Amerikos Komunistų Partija turinti būti įstatymais uždrausta.

Iš New Jersey republikonas kongresmanas Hartley apsidžiaugė Schwellenbacho "išmintingu" pasiūlymu ir pareiškė, kad jis tuojau patieks Kongresui bilijū Komunistų Partiją nuvaryti ir "pagrindinį gyvenimą."

Labai keista, kad šitie du aukšti pareigūnai nieko neišmokė iš dar taip nesenos istorijos. O istorija juk pilna labai brangių tuo klausimu pamokų. Juk dar taip neseniai, tik tai prieš paskutinį karą, visoje Europoje, išskyrus Tarybų Sąjungą, komunistinės partijos buvo nelegalios ir žiauriai fašistų ir reaktorinių persekiojamos. Bet ar tas sulaikė komunistinį judėjimą tose šalyse nuo veikimo? Kur šandien tie, kurie komunistus ir visus pažangius žmones terorizavo, o kur komunistai? Schwellenbach ir Hartley nėra akli: jie gali nesunkiai matyti Italiją, Vengriją, Bulgariją, Rumuniją, Lenkiją, Jugoslaviją.

Schwellenbacho siūlomas kelias klaidingas. Jis labai pavojingas Amerikos žmonių laisvėms ir progresui. Šandien komunistai nepatinka tam, kas turi galią; rytoj nepatiks darbo unijos; poryt ruzveltiniai demokratai ir t.t. Kur galas? Ko betruksta, kad čia pakeltų galvą kruvinasis fašizmas? Vokietija ir Italija ėjo tuo keliu. Amerika neprivalo sekti jų pavyzdį.

Schwellenbach nesisakantis pasakyti, kad jis turi asmeniskų sąskaitų su komunistais suvesti. Jis anais metais kandidatavęs į Washingtono valstijos gubernatorių ir tik todėl, kad komunistai prieš jį išėjo, jis pralaimėjo rinkimus. Komunistai taip pat bandė jo nepraleisti į Jungtinių Valstijų senatorius. Todėl Schwellenbach ant jų baisiai pyksta. Todėl jis reikalauja pačią Komunistų Partiją paversti nelegalia.

Kur tokia logika gali nuvesti? Daugelis demokratų priešinosi daugeliui republikonų. Tai kodėl rytoj susidariusi gera reakcinių republikonų dauguma tais pačiais asmeniskų sąskaitų sumetimais negalės pravesti įstatymą prieš demokratų partiją?

Aišku, kad Schwellenbacho ir Hartley siūlomas kelias veda tiesiai į fašizmą ir nelaimę. Reikia tikėtis, kad mūsų Kongrese atsiras dauguma žmonių, kurie atsisakys vesti demokratine Ameriką į fašizmą.

Neribotas Vienpusiškumas

Komerčinė spauda beveik vienu balsu teigia, kad Maskvos konferencijos pasisiekimas ar nepasisiekimas priklausys nuo Tarybų Sąjungos. Bet toks klausimo statymas yra perdem vienpusiškasis.

Argi sudarymas taikos su Vokietija tėra vienos kurios šalies reikalas? Rodos, visiems turėtų būti aišku, kad konferencijos pasisiekimas ar nepasisiekimas priklausys nuo visų keturių šalių. Tas tiesa, kad visos šalys trokšta Vokietiją taip sutvarkyti, jog jina niekados nebegrįžtų karu. Tačiau tai nereikia, kad visos šalys vienodai vaizduojasi bei supranta būdus, kaip tą praklinų tikslą pasiekti.

Ne visų šalių ir interesai sutampa. Paimkime Franciją. Bėgyje trejeto desėty metų jina buvo vokiečių du sykiu užpulta ir baisiai apiplėšta. Tarybų Sąjunga taip pat buvo du sykiu užpulta ir nuniokota. Paskutiniame kare pačios geriausios jos žemės buvo nusiaustos iki pat Leningrado, Maskvos ir Stalingrado.

Tuo tarpu mūsų šalyje vokiečiai nenumetė nei vienos bombos, nebuvo užėmę nei vieno kaimo. Tai ar galime mes pilnai suprasti ir įvertinti Francijos ir Tarybų Sąjungos žmonių reikalus ir troškimus?

Antra, mes gyvename už keleto tūkstančių mylių nuo Vokietijos, o kitos šalys yra Vokietijos kaimynai. Čia irgi didelis skirtumas.

Visi šitie skirtumai neišvengiamai pasireiškia ir pasireiškė kiekvienoje konferencijoje, kurioje bus kalbama apie Vokietiją ir taiką. Neteisinga reikalauti, kad viena kuri šalis Maskvos konferencijoje visko atsižadėtų ir pavestų kitoms šalims jos reikalus išspręsti. Čia reikės kantrybės ir koncesijų.

Jeigu mūsų atstovybė ar atstovybė kurios kitos šalies norės savo norus ir politiką pravesti šimtu procentu, tai taika su Vokietija nebus padaryta, taikos su Vokietija visiškai nebus. O kai nebus taikos su Vokietija, tai nebus taikos ir pasaulyje.

Mes šiame atsitikime esame gan dideli optimistai. Mums atrodo, kad po visų diskusijų ir ginčų, Maskvos konferencijoje bus padaryta gera pradžia. Šios viešos konferencijos gal neužteks. Turės įvykti kita konferencija. Bet Amerika, Anglija, Francija ir Tarybų Sąjunga susikalbės ir susitars.

Neužsikirskite Sau Kelio Grįžti į Gimtinę

Rašo J. Paleckis

Vokiečių grobikai ir karo nusikaltėliai bėgdami nuo pergalingos Tarybinės Armijos bandė kartu patraukti ko daugiau žmonių. Šiam tikslui jie skleidė įvairius gaudus, stengėsi įtikinti, kad už karo nusikaltėlių įvykdytas masines žudynes bolševikai baus nekaltus žmones. Jie stengėsi tarybų valdžiai prirašyti tuos nusi-kaltimus, kuriuos jie patys padarė. Bet tuščios buvo jų pastangos įbauginti lietuvių tautą, sukelti ją prieš tarybų valdžią. Lietuvių tauta gerai žino, kas yra jos draugas ir kas yra jos priešininkas. Ji padėjo Tarybinei Armijai ir partizanų būriams išvysti fašistus iš savo žemės, o dabar džiaugsmingai kuria savo naująjį gyvenimą.

Tačiau kai ką fašistams pasisekė apgauti ir įbauginti. Pasidavę panikai išbėgo dešimtys tūkstančių miestiečių. Vokiečiai prievartai būdą išvežė į Vokietiją dirbti dešimtis tūkstančių žmonių, o pasienio apskrityse jie išvarė iš apgyventų vietų ištisus kaimus.

Šiomis priemonėmis karo nusikaltėliai ir fašistai iš dalies pasiekė savo tikslo. Jie susimaišė su pabėgėlių bei prievarta išvarytųjų žmonių miniomis ir tokiu būdu stengėsi save apsaugoti. Karo nusikaltėliai ir fašistai, norėdami, kad esama būklė nepasikeistų, veda smarkią propagandą prieš sugrįžimą į gimtinę. Pabėgėlių stovyklose įpareigojama "lietuvių solidarumo" priedanga slepti žinias apie pabėgėlių praeitį, tokiu būdu sudaromos sąlygos fašistams ir karo nusikaltėliams pasislėpti.

Fašistai ir reaktoriniai bando išlaikyti savo įtaką pabėgėlių tarpe ir kaip galima daugiau pabėgėlių įtraukti į antitarybinį darbą, tokiu būdu juos sukompromituoti, neduoti jiems galimybės grįžti į gimtinę. Jie stengiasi, kad rašytojai, artistai, dailininkai ir kiti, elgtųsi netarybiškai, kad jie rašytų ir sąjungininkų Vokietijos okupacijos zonoje išeinančius laikraščius, žurnalus ir almanachus, o taip pat ir į Amerikos lietuvių laikraščius, į užsienio reakcinių spaudo šmeižto straipsnius.

Tie, kurie dėl padarytų nusikaltimų, bijo grįžti į gimtinę, bando prikalbinėti eilinius pabėgėlius, kad dar yra kai kurių perspektyvų pasukti istorijos ratą atgal, kad dar galima atstatyti būruožinę Lietuvą. Kiekvieno reaktorininko, kuris gausiai duoda visokių antitarybinių pažadų, pareiškimų, jie visai išpučia ir paverčia nepaprastu įvykiu. Remiantis panašiais pareiškimais lietuvių tautos budelis Plechavičius jau daug kartų skyrė buržuazinės Lietuvos atkūrimo datas. Plechavičiaus "pranašavimai" pasirodė tokia pat nesąmonė, kaip ir visų kitų, kurie kadaise pranašavo greitą tarybų valdžios sužlugdymą, "pranašavimai." Vis didesnis pabėgėlių skaičius įsitikina, kad jie tapo apgaulės aukomis, kad juos išnaudoja karo nusikaltėliams pridengti, kad perspektyvos, kuriomis fašistai juos ramina, yra ne kas kita, kaip savęs apgau-

dinėjimas ir tuščios svajonės. Rusų emigracijai reikėjo apie 30 metų, kad ji suprastų savo kovos bergždumą ir savo pozicijų klaidingumą. Įvykių eiga parodė, kad tarybų valdžios padaryti pertvarkymai tikrai teisūs ir didingi. Ir geresnioji rusų emigracijos dalis pripažino savo klaidas ir grįžta į gimtinę. Toks pat procesas vyksta tarp užsienio armėnų, kurie dabar grįžta į Tarybų Armėniją, per tarybų valdžios metus virtusią žydinčia ir turtinga šalimi. Dešimtys tūkstančių armėnų jau grįžo į Tarybų Armėniją.

Mes esame tikri, kad pagrindinė lietuvių pabėgėlių masė jau dabar supranta, kokią klaidą ji yra padariusi ir svajoja grįžti į gimtinę. Mes žinome, kad tie, kurie dar šiandien klysta, rytoj gailės ir prašysis grįžti į Tarybų Lietuvą, nes jiems nėra kito kelio: arba virsti pigia darbo jėga Belgijos anglies kasyklose, Brazilijos plantacijose, Čilės salietros kasyklose, arba grįžti į gimtinę, kur kelias atviras į kiekvieną darbą, mokslą, į darbą kultūros ir meno srityje, savo liaudies gerovei, savo vaikų

laimingos ateities vardu.

Štai kodėl ir norėtusi iš visos širdies perspėti tuos, kurie dar šiandien neina kartu su mumis. Neužsikirskite Nesipaukite į vandenį, kurį teks gerti! Pūvančioje emigrantų aplinkoje lengva suklupti, lengva pakliūti į aršių fašistų meškere, tapti bevaliu ginklu jų rankose. Visiems tiems, kas klysta, ką apgaudinėja, norėtusi pasakyti, patarti: neužsikirskite sau kelio grįžti į gimtinę. Nesileiskite išnaudojami antitarybiniam tikslams. Netikėkite gaudams ir piktieji šmeižtams, kuriais fašistiniai elementai bando jus visai paitinti. Netikėkite politiniams avantiuristams, žmonėms be sąžinės, garbės ir tėvynės. Pleškite kaukes nuo taip vadinamųjų "visuomeninių veikėjų," kuria skraiste jie besidangstyti — liaudininkų, krikščionių demokratų, socialdemokratų, tautininkų, nes tai gyvi lavonai, išmesti į istorijos sąslavyną. Politiniai gyvieji lavonai stengiasi visai pakabinti už gyvųjų ir tokiu būdu prailginti savo gyvavimą, vaiduodami kažkokių visuomeninių veikėjų rolę. Neremkite jų, nesileiskite įtraukiami į emigrantų pelkę.

Kas Ką Rašo ir Sako

ARGENTINIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Argentinos lietuvių savitraštinis "Vienybė" (sausio 22 d.) praneša, kad sausio 19 d. Buenos Aires mieste įvyko metinis Argentinos lietuvių Sąjungos "Laisvoji Lietuva" atstovų suvažiavimas. Dalyvavo 114 atstovų.

Pažymėtina, kad ši Sąjunga šiuo metu turi virš 1,200 narių. Atsižūrint į jos amžių — "Laisvoji Lietuva" buvo berods suorganizuota tik prieš virš vienerius metus laiko, tai stambus laimėjimas. Toliau:

"Kadangi ALS "Laisvoji Lietuva" yra daugiausiai prisidėjusi prie paramos Lietuvai darbo, tai šiame suvažiavime A.L. Kom. Tėvynės Remti taipgi patiekė plačias informacijas apie paramos darbo eigą, iš ko teko pastebėti, kad Argenti-

nos lietuvių prieš įvykusį Pirmą Pietų Amerikos Lietuvių Kongresą Montevideo mieste buvo prisidėję Lietuvos paramai tik su aštuoniais tūkstančiais pesų. Po atsibuvusio Kongreso paramos darbo veikimas sustiprėjo. Jau išsiųstas siuntinys į Lietuvą už 33,000 pesų vertės ir užde randasi virš 77,000. Kadangi Argentinos lietuvių yra pasisakę už 50,000 pesų ir dar trūksta prie užbaigimo plano, tai suvažiavimo atstovai A. L. S. "Laisvoji Lietuva" vardu pasižadėjo kaip greičiau šį planą užpildyti. Buvo daug kalbėta ir diskutuota apie spaudą, Sąjungos oficialų organą "Vienybę", kame visi suvažiavimo atstovai pasižadėjo remti, platinti ir bendradarbiauti "Vienybėje", kad greitoje ateityje neliktų nei vieno lietuvių, kuris neskaitytų "Vienybės."

Kada tie Buffalo Teachers Federation nariai buvo išėję į streiką, jie nebuvo apiešti. Studentai, jų tėvai ir vietinės CIO ir AFL unijos atėjo į talką. Mokytojai reikalavo \$500 algos prieš padengti pabrangusius pragyvenimui reikmenų lėšoms ir pastovaus algų priedo po \$1,025 metams.

ALDLD Reikalai

Protokolas LLD 4-to Apskričio Konferencijos

Konferencija įvyko vasario 23 d., LDS 142 kp. name. Konferenciją atidarė Apskr. pirmininkas G. Le-kavičius 3 val. po pietų. Mandatų sutvarkymui pakviesta K. Kairienė ir K. Kazimieras.

Kol komisija tvarkė mandatus, tai S. Orda pakvietė pasikalbėti. Jis kalbėjo LLD organizacijos reikalais. Antras kalbėjo J. Mažiūka, atžymėdamas, kaip LLD daug prisidėjo ir prisideda prie lietuvių kultūrinio išleidžiant geras knygas ir ragino daugiau darbuotis jos auklėjimui.

Mandatų komisija raportavo, kad delegatai yra nuo 5-ųjų kuopų. Suteikta sprendžiamas balsas apskrities komiteto 6 nariams. Pirminku išrinktas J. Mažeika, o raštininku — S. Orda.

Perskaitytas protokolas pereinotos konferencijos ir vienbalsiai priimtas. Komitetą išdavė raportą iš savo veikimo, kasoj yra \$59.80 ir Apšviet. Fonde \$16.50. Po to sekė kuopų raportai, kurie priimti vienbalsiai.

J. Miliauskas išdavė raportą iš Pittsburgh Žinių skyriaus, kuris yra dienraštis Laisvė. Raportas priimtas. Raportavo iš Apšvietos Fondo, po plataus aptarimo nutarta pasmarkinti veikimą ir surengti koncertą.

Aptarta minėjimas 400 metų nuo lietuviškos knygos, palikta tas klausimas komitetui.

Aptarta siuntimas delegato į Demokratinę Lietuvos Suvažiavimą, dėl tolimos kelionės nutarta nesiųsti delegatą, bet pasveikinti suvažiavimą su \$15.

I 4-to apskričio komitetą 1947 metams išrinkta: pirmininku — S. Orda, vicepirm. — F. Ambros, finansų raštininku — H. Kairienė, išdėdinku — D. P. Leka-vičius, užrašų raštininku — M. Paulauskas ir kasos globotojais — J. Urbonas ir Nacienė. Prie pabaigos atiduota pagarba mirusiems draugams ir draugėms. Konferencija užsidarė 6 valandą vakare.

Konf. pirmininkas — J. Mažeika
Raštininkas — S. Orda.

DARBININKŲ SVEIKATA

J. J. KASKIAUČIUS, M. D.

530 Summer Ave.

Newark, N. J.

Tel. Humboldt 2-7964

VĖDINKITE KAMBARIAUS — SUSIMILDAMI

Per žiemos sezoną labai, labai daugelis sugadina sau sveikatą netikusiu prisivinkusiu oru. Chroniškai nuodiję visą savo organizmą gazais, dujomis, kurių susidaro, bekurenant krosnis bei kakalius šilumos reikalu, taipgi virtuvėje verdant maistą. Ypač, kai dar ir langai laikoma aklinau uždaryti, kad šilumą sutaupius, kad kambarių neatšaldžius, kad "vėjas neužpūstų", kolka orvalka, koks skersvėjis nepadarytų įnamiams "šalčio", slogos, kataro.

I kambarius susidaro anglies viendeginio dujos (carbon monoxide) ir tūlos kitokios dujos. Jos, bekvėpuojant, tampa prišūnusia su raudonųjų kraujo rutulių hemoglobinu ir išsi-vaikšto po visą kūną, užkirsdomos kelią deguoniui. Žmogus nuo to esti lyg pri-troškęs, pridusęs. Krūtinėje jam esti sunku atsikvėpt, "oro trumpa", diegliai pavarsto vidurius, galva svaigsta arba ir skauda galvą. Neryuotas, surūgęs, suklūpęs žmogus pasidaro. Pablyškęs, pageltęs, visas apsunkęs, nenori dirbti ar ką veikti. Ir labai bijo šalčio: tatau viena būdinga tokio dujinio apsinuodijimo savybė. Tolydžio, nuo tų dujų, nuo jų erzinaus įtaikos susitraukia ir susiaurėja kraujo indai — arterijos. O tai, savo ruožtu, padeda išsivystyti aukštam kraujospūdžiui. High blood pressure, hypertension — pavojingas dalykas, — atsiminkite tai.

Ir, jeigu dar prie to prisideda rūkymas, tas pasiutęs svaigalas dar labiau užteršia orą. Ir bet kas, prisikvėpavęs tokio dūmų ir dujų oro, esti apsinuodijęs ir jaučiasi blogai.

Negana to, kad žiemą visai retai kada žmogus gauni saulės, jos ultra-fioletinių spindulių, o tie spinduliai gaivina visą orą ir suteikia organizmui saulės

šviesos vitamino, vitamino D, labai reikalingo kaulams, dantims, nariams ir visiems organams. Žiemą žmogus retai kada eina pasivaikščiot, pakvėpuot grynu oru, vis kniurksu kur prisivinkusio virtuvėje arba priurkųtam klube, karčiamoje (atleiskite, "favernoj": karčiamų, smuklių ir salūnų, matykite, dabar jau nebėra).

Visa tai blogai veikia gyvybinę medžiagų apykaitą — metabolismą. Visa kas organizme eina tingiai, netkusiai. Ir visas organizmas genda ir sensta pirma laiko. Nepadės čia daug ir rūpestingas maisto pasirinkimas, vitaminai, hormonai ir kito-kie gerumai. Mat, žmogaus sveikatą veikia daugybė įvairių veiksnių. Ir jų tarpe, oras užima labai svarbią vietą.

Vėdinkite stropiai savo kambarius. Laikykite langus pravirus, kad būtų šoks toks oro pasikeitimas ir judėjimas, ypač nakties metu. Vėly šilčiau vilkėkite, bet žiūrėkite, kad jums būtų kambariuose geras oras.

Daugely namų šilumą gamina kakaliai. Gerai, tegul gamina. Bet angliai ar malkos ar aliejus (žibalas, nafta) vis viena labai gadinga orą. Rūsy vis laikykite plačiai atidarytus langus. Tai yra, jei norite būt sveiki ir nenumirti pirma laiko. Užsirašykite tatau storai sau stačiai ant kaktos.

Chiangas prieš Chinijos Ivykių Svarstymą Maskvoj

Nanking. — Chiang Kai-sheko Chinijos valdžia protestuoja, kad Sovietai siūlė Maskvos konferencijai pakalbėti apie svetimą kariuomenę ir pilietinį karą Chinijoje. Chiango valdininkai sušuko: "Nesikišk" į Chinijos reikalus.

— 2-ras puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily *
Penktadienis, Kovo 14, 1947

Laiškas iš Lietuvos

Laiškas III

"Grigaitis Pijus (g. 1883) J.A.V. lietuvis publicistas. Baigė Marijampolės gimnaziją ir studijavo teisę Petrapilio universitete 1904-1906, kaip LSDP narys aktingai dalyvavo Lietuv. revoliuciniame judėjime, buvo suimtas, bet 1906.IV.16 pabėgo iš Kalvarijos kalėjimo pradžioje į Šveicariją. 1912 m. atvyko į JVA. Dar būdamas studentu slapyvarde Skambutis bendradarbiavo "Ūkininke" 1902 ir 1903, 1904 - 1905 - buvo lietuvių spektaklių Petrapilyje režisierius. JVA pradėjo vesti žurnalisto ir redaktoriaus verslu, kol suorganizavo Čikagos "Naujienu" dienraštį. Jis buvo persiunkęs oportunistinę dvasia. O sustiprėjus ir įgijus didelės įtakos Amerikos lietuvių darbininkų tarpe komunistų spaudai, visa "Naujienu" energija buvo nukreipta kovai prieš tuos sau pavojingus "konkurentus." Šita kova visą laiką stipriai remiama Amerikos lietuvių buržuazijos." ("Lietuviškoji Enciklopedija" Tom. 9 psl. 627).

Kaip matote, tai p. Grigaitis savo veikla net pas Lietuvos smetoninius enciklopedistus labai mažai užsitaravo. Ir štai šis reakcinio organo buvęs bendradarbis, šis oportunistas, vedęs savo "Naujienu" kovą prieš komunistų spaudą ir remdamasis Amerikos lietuvių buržuazija savo laikraštį iš š. m. birželio mėn. 6 d. Nr. 133 rašo:

"Daugelį Lietuvos inteligentų išgabeno į Sibirą, dar didesniai skaičiai nuo bolševikų teroro pasitraukę į užsienį arba partizanais išėjus į miškus Lietuvoje jaučiamas didelis trūkumas kvalifikuotų darbininkų, prasilavinusių žmonių. Iš Rusijos gabenami kolonistai lietuvių inteligentų, savaime aišku, pakeisti negali. Jų tenka ieškoti pačių lietuvių tarpe, organizuojant taip vadinamą švietimą suaugusiems".

Kas dėl Lietuvos kolonizavimo, aš jau rašiau pirmame savo laiške ir daugiau nekartosiu, nes jau visi skaitytojai žino, ko verti buvusiųjų oportunistų, o dabartiniai reakcijos tarnų plepalai. Bet ar jūs, draugai, Amerikos darbininkai, tikite, kad minimas laikraštis tikrai yra susirū-

pinęs Lietuvos likimu; kad jam tikrai rūpi inteligentijos likimas? Aš sakau likimas tos inteligentijos, kuri padeda Lietuvos darbo žmonėms kurti naują gyvenimą. Aš manau, kad tokių trumparegių Amerikos lietuvių darbininkų tarpe yra labai mažai. Net ir to laikraščio rašytojai jau gerai supranta, kad darbininkų tarpe j-takos jis turi mažai. Jie tarnaudami Amerikos lietuviškajai buržuazijai yra verčiami panašiai rašyti, — sena lietuvių patarlė labai teisingai sako, kad "kur šuo laka, ten ir loja."

Kalbant apie inteligentus, kaip lygiai kalbant bent kuriuo kitu klausimu, pirmiausia reikalinga pasisakyti, apie ką konkrečiai eina kalba. Negalima kalbėti apie inteligentus abelnai. Reikia konkrečiai kalbėti, kokius inteligentus "Naujienu" rašytojas turėjo galvoje? Jeigu tuos inteligentus, kurie visais savo spėkas, visą savo žinojamą deda ant tėvynės aukuro, kurie jaučia save Lietuvos liaudies dalimi ir diena iš dienos dalyvauja sugriauto tėvynės ūkio atstatymo darbe, tai tokių inteligentų Lietuvoje yra nemažai. Neseniai 28 jų už nuosirdų tėvynės labui darbą tapo vyriausybės apdovanoti "Garbės raštais". Štai tie darbo pirmūnai: — kalbininkas J. Balčikonis, zoologas T. Ivanauskas, žemės ūkio darbuotojai — D. Rudzinskas, J. Kriščiūnas, K. Grybauskas, V. Ruokis; pedagogas P. Jodelė; medicinos vada J. Kairiūkštis, A. Didžiulis, P. Mažylis, J. Staigaitis; chemikai: J. Matulis, A. Purėnas; fiziologas V. Lašas; biologas P. Šivickis; veterinaras J. Žemaitis; muzikai: J. Švedas, M. Bukša, K. Galauskas, A. Klenickis ir J. Tallat-Kelpša; scenos veikėjai: K. Petrauskas, B. Dau-guvietis, A. Sutkus ir S. Kelbauskas; skulptoriai — R. Rimša ir J. Mikėnas ir kiti. Visus neišvardysiu. Tai kilni žmonės, kurie tikrai savo veikla užsitarnavo tikrojo inteligento vardą, Lietuvoje yra daug.

Mes puikiai suprantame, jog, sąžiningiems inteligentams padedant, mes lengviau ir greičiau sukursime naują, geresnį gyvenimą, mes jau dabar imamės naujos inteligentijos kartos

Virš 20 neangliškųjų laikraščių redaktorių buvo susirinkę pamatyti premjeros filmos "Bedalia," kaip svečiai naujai sudarytos filmų korporacijos Eagle Lion Films. Pirmuoju iš dešinės stovi laisvės redaktorių Rojus Mizara. Mr. Gottlober, Foreign Language Press Film Critics Circle veikiantysis direktorius dalyvauja su redaktoriais.

auklėjimo.

Lietuvoje, kaip ir visoje Tarybų Sąjungoje įvesta visuotinas privalomas apmokymas ir jeigu smetoniniais laikais mūsų šalyje pradinių mokyklų buvo 2,723, tai šiandien mes jų turime jau 2,854, o 1950 m. turėsime kartu su progimnazijomis 3,369 su 390,000 mokinių. Smetoniniais laikais Lietuvoje buvo 69 gimnazijos ir 27 progimnazijos, viso su 25,000 mokinių. Iš jų 28 gimnazijos ir 7 progimnazijos buvo privatinės rankose, kur buvo jaunuomenė auklėjama klerikalų, reakcionierių ir fašistinių nacionalistų dvasia. Šiomet jau mes turime 90 gimnazijų ir 189 progimnazijas su 67,000 mokinių, kuriems jau neskiepijama klerikalizmo ir nacizmo nuodai, o teikiama tikrai realus apšvietimas. Smetoniniais laikais Lietuvoje veikė viso 4 mokytojų seminarijos, dabar jau veikia 8 su dvigubu skaičiumi mokinių. Aukštojo mokyklose smetoninio viešpatavimo pabaigoje buvo 3,990 studentų; šiandien mes jų turime 6,000 ir jie ne teologija studijuoja, o tikslus mokslus, remdami si materialistiniu pagrindu. Ar jūs, inteligentai iš "Naujienu" bent tiek suprantate, kad šiam miližiniškam liaudies švietimo tinklui laip pat reikalingas didelis inteligentų būrys? Ir jei mes neturėtume inteligentijos, tai ar įstengtume mes organizuoti tokį platų mokyklų tinklą?

Veikia pas mus ir suaugusiųjų mokyklos — ypatingai darbininkų ir kaimo jaunimo mokyklos, kurios duoda progos mokytis tai jaunimo daliai, kuri smetoninio režimo, Tėvynės karo ir okupacijos sąlygomis negalėjo išeiti normalaus mokslo mokykloje? Dar keletą žodžių apie kitą dalį inteligentų, apie tuos, kurių adresu lieja ašaras "Naujienu". Jokių inteligentų Sibiran Lietuvos vyriausybė negabeno. Tiesa, buvo izoliuoti darbo žmonių priešai, banditai, kurie visais savo jėgas dėjo tam, kad sugriauti, sunaikinti visa tai, ką darbo žmonės savo pastangomis su-tveria. Gal išstremtųjų tarpe buvo ir keletas "Naujienu" tipo inteligentų, vienok jie buvo išstremti ne už savo "inteligentiškumą", o už padarytus ir daromus nusikaltimus prieš Lietuvos darbo žmones.

Kas dėl pasitraukusiųjų į užsienį, tai reikia pasakyti, štai ką: — nuolatinė

"Naujienu" ir joms panašių laikraščių agitacija gal būtų suklaidino dalį net padorių inteligentų, kurie išvyko užsienį ir kurie, pamatę savo padarytą klaidą, manau, greit sugrįš atgal. Bet išvykusiųjų tarpe yra ir tokių kaip Bilenis, Plechavičius, Kubiliūnas, hitlerinės okupacijos laikų policijos departamento direktorius, pulkininkas Švilas ir kiti, kurie okupacijos metu ne tik smaugė Lietuvos darbo žmones, bet kurie turi atsakyti liaudžiai už visas jų padarytas piktdarystes. Tai karo nusikaltėliai. Apie šiuos ponus aš paminėsiu atskirai.

Trečioji "Naujienu" inteligentų kategorija, tai "partizanais išėjusieji į miškus."

Iki šiam laikui ne tik mes, o viso pasaulio žmonės ir visomis kalbomis partizanais vadindavo geriausius savo tėvynės patriotas, žmones, kurie negailėdami savo spėkų, net savo gyvybės, visais būdais vedė kovą su įsiveržusiais kitos šalies grobikais. Tokių didvyriškų patriotų karo metu buvo visose vokiečių okupuotose kraštuose. Jų gana daug buvo ir Lietuvoje. Šitie garbingieji žmonės savo darbais prisidėjo ir prie mūsų tėvynės išlaisvinimo.

Ir štai, kuomet tėvynė tapo išlaisvinta, kuomet Lietuva vėl gražinta lietuviams, atsiranda kokie tai p. Grigaitis tipo "inteligentai", kurie vietoje to, kad dalyvautų tėvynės atstatymo darbe, išėjo į miškus. Susidarė keista padėtis: — svetimšalių grobikų tėvynėje nėra, jie tapo Tarybinės Armijos sutriuškinti ir išvyti už tėvynės sienų. Dar daugiau. Jie tapo galutinai sumušti ir tame prisipažino, padėdami ginklus ir tuo pat metu atsiranda nauji, kokie tai "inteligentiškieji" partizanai, kurie veda, arba bent turi vesti prieš ką tai kovą.

Pažiūrėkime, kas tokie tie naujos formacijos "partizanai" ir prieš ką jie kovoja. "Naujienu" rašytojas tvirtina, tai Lietuvos inteligentų dalis. Vienas dalykas — tai ką sako "Naujienu" rašytojas, o kitas dalykas — tikrovė. Tikrumoje tie taip vadinamieji "inteligentai" — tai pardavikai, lietuvių tautos priešai, kurie drauge su vokieškaisiais okupantais užmušinėjo, plėšė, degino ir žudė darbininkus, valstiečius, inteligentus. Tai buržuazinių išsigimėlių ir nusikaltėlių maža banditų grupė, kuri svajoja apie smeto-

niško viešpatavimo grąžinimą Lietuvoje, apie tai, kad jie vėl galėtų smaugti ir eksploatuoti lietuvių liaudį. Lietuvos darbo žmonės dabar juos tarsi pasiutusius šunis gauda ir atiduoda juos į valstybės saugumo organų rankas.

Šių metų rugpjūčio mėn. iš 13 į 14 d. naktį Alytaus apskr. Alovės vals. net keliuose kaimuose prasidėjo gaisras. Ginkluoti banditai veržėsi Meskasolių, Einaraivių, Meskučių ir kituose kaimuose į namus ir žvėriškai žudė naujakurius, moteris, senelius ir vaikus. Trejetas šių "inteligentų", kurie nužudė 24 žmones, pagauti pačių kaimiečių ir pristatyti valdžios organams. Ir štai, teismo metu, dalyvaujant virš tūkstančiui žmonių, sugautieji "partizanai" papasakojo:

Teismo pirmininkas Stasius klausia: Nuo kurio laiko tamsta pradėjai bandito darbą?

Teisiamasis Simas Maldonis: Nuo 1945 m. gruodžio mėn.

— Kuomi tamsta vertėsi vokiečių okupacijos metu?

— Tarnavau vokiečių kariuomenėje.

— Kuomet tamsta buvai mobilizuotas?

— Aš įstojau savanoriu.

— Už ką tamsta išžudei Kašetų šeimą?

— Už tat, kad kuomet Kašeta tapo išrinktas apylinkės pirmininku, jis pradėjo spausiti turtingus valstiečius.

— Reiškia, Kašetos nužudymas buvo nacionalistų kerštas?

— Taip.

O štai kito "partizano" (Tasla 4-me pusl.)

Homer Loomis, Jr. (kairėje), organizatorius rasės prieš rasę kurstančių Columbians, Inc., įeina į Georgijos kalėjimą po nuteisimo metams sunkių darbų kalėjimo už kurtymą riaušių. Jam dar grėsia kitos dvi bylos už vartojimą policijos galios ir turėjimą dinamito be leidimo. Federated Press pirmieji prisidėjo prie numaskavimo ty Columbiaus praeitą vasarą.

DAR DĖL TŲ PAVEIKSLŲ

Na, tai ir man teko susipažinti su tais šiurpulingais paveikslais. Net du tokių paveikslų telpa Tėvynės 6-tam num. Vienas rodo moterišką verkiančią ant kapo, o kitas krūvą sušaudytų žmonių. Bajorėlis aiškina, kad tai esą lietuviai, bolševiku sušaudyti. Jis bando pertikrinti Tėvynės skaitvėtojus, kad jie jam tikėtų. Žiūrėkite, eirdi, kokie yra nenaudėliai tie bolševikai, kaip jie neapkenčia kitų tautų ir gavę progą jų žmones šaudo arčiau už gyvulių. Matote, jie suvertė krūvą lavonų ir laiko, kad jų priešai galėtų nufotografuoti ir krutamus paveikslus pasidaryti, koki jie yra brutališki ir nieko nesibija! Bajoro protavimu: Bolševikai sušaudė žmones, suvertė į krūvą, pasiūkė priešus ir tarė jiems: Nuimkite šių negyvėlių paveikslus kartu su mumis, tai pasaulis žinos mūsų drąsumą! Bet išeity, kad lietuviški fašistai rusus apgavo. Jie nutraukė tikrai lavonų paveikslus, o rusų nenutraukė.

Po šiais paveikslais Bajoras liepia Tėvynės skaitytojus duoti pinigų fašistinei Amerikos Lietuvių Tarybai. O toji Taryba, gavus daug pinigų, tikrai išlaisvinsianti Lietuvą iš po tų "barbarų."

Gerbiamas skaitytoja, tik sustok ir pamislyk. Ar gali toks dalykas atsitikti? Tik pamislyk, Amerika, Anglija, Francija ir Tarybų Sąjunga pereitam kare ėjo išvien prieš barbariškąjį fašizmą, o dabar rusai didžiuliais barbariškumu? Kur logika tokiame protavimu? O betgi Bajorėlis ir jų Taryba taip protauja ir nori, kad ir kiti žmonės taip likavilai protautų.

Dabar eikime toliau. Tik-tai pažiūrėkime į tą negyvėlių krūvą, kurie visi turi būti lietuviai, ir dar darbininkai. Bet pirmoje eilėje iš apačios ką mes matome? Nugį, mes matome Sovietų kareivį, gulintį aukštelinė-ką; antroje eilėje matome kitą Sovietų kareivį, taip pat aukštelinė-ką. Vėl pirmoje eilėje nuo grabės, kuri iškasta suvertimui sušaudytųjų, matome kitą Sovietų kareivį, biskį toliau matome ketvirtą, o toliau matosi daugiau, nors jau nebe taip aiškiai. Tai vis bolševikų kareiviai su baltom mundierom. Mat, mūsų buvo vasaros laiku.

Dabar klausimas, kaip ten tikrai yra? Rusai šaudė tik lietuvių, o čionai matome daug tikrų rusų nušautų!

Atsakymas yra toks, kad Bajoras ir jo toji Taryba kartu su lietuviškais Hitlerio pastumdėliais pasirodo dideliais melagiais. Reiškia, kad tie Hitlerio pastumdėliai atsivežė Amerikon Hitlerio laikais padarytus paveikslus. Hitleriui veigiant Sovietų kariuomenę iš Lietuvos, ten krito daug Sovietų kareivių, kaip ir kitų žmonių. Tuo tarpu, žinoma, ir šitie Hitlerio pastumdėliai, pasinaudodami proga, šaudė kiekvieną žmogų, kurį tik jie nužiūrėjo kaip žmonių valdžios simpatiką.

Dabar jie pasauliui drįsta rodyti tuos savo atliktus barbariškus darbus, primesdami Sovietams ir bolševikams.

O kad tai yra tiesa, tai patvirtina ir pabėgėliai, kurie bėgo iš Lietuvos su Hitlerio govėdomis. Jie bėgo su savo draugais hitlerininkais pas Hitlerį. Jie bijojo pasilikti Lietuvoje su milijonais kitų žmonių todėl, kad jie bijojo tų žmonių. Jie žinojo, kad tie žmonės būtų juos pažinę, kaip kriminalistus, ir pašaukę teisman.

Tai patvirtina ir jų elgesis čia Amerikoje. Jie nesi-skubina susirasti darbą, bet trankosi miestais nuo miesto su hitlerine propaganda. Kaulina iš žmonių pinigų, apgavimai prisidengę neva tuomi, kad jie atkovos Lietuvą iš bolševikų.

Tik pamislyk, skaitytoja. Hitleris su milijonais savo geriausių kareivių, su tūkstančiais geriausių tankų, su daugybe geriausių lėktuvų ir kartu su pagalba šių pabėgėlių, negalėjo sumušti Sovietų. Sovietai ne tik išvyjo Hitlerio govėdas iš savo žemės, tame ir iš Lietuvos, bet net užėmė Berlyną, Hitlerio sostinę. Na, o dabar tarybininkai drįsta sakyti, kad jie atkovos Lietuvą iš tų Sovietų, tik duokite jiems tūkstančius dolerių. Juk tai yra bjauriausia apgavystė.

Kas man nesuprantama, tai tas, kad atsiranda tokių žmonių iš biznierių, kurie net šimtinės duoda tokiai Tarybai, kuri atstovauja tikrai Hitlerio pastumdėliams. Aš nesistebiu, kad tam-tūs parapijonai nepajęgia suprasti tokios apgavystės, bet biznieriai, kurie save skaito daugiau apsišvietusiems, rodos, turėtų pažinti tą apgavystę. Toji apgavystė turėtų būti aiški ir įvairių klibų vedėjams, nes jie irgi rokuojasi daugiau apsišvietę. O kas daugiausia man nesuprantama, tai kad net tili daktarėliai ir advokatėliai klauso tų tarybininkų. Pastebėjau, kad ir SLA pirmininkas Laukaitis eina su jais. Tai jau didžiausias pažeminimas Susivienijimui. Aš tikėjau daugiau iš šito žmogaus. Jis yra čion gimęs ir augęs ir dar buvęs teisėju, rodos, turėtų turėti geresnį protišką gabumą. Bet pasirodo, kad ir jis neatskiria propagandos nuo teisybės. Tai jau blogai su tautininkais. Iki šiol ne vieną jų neišdrįso išeiti prieš tuos tarybininkus ir apginti liaudį nuo išnaudojimo.

W. G. Lasky.

Fort Worth, Tex. — Bombanešis XB-36 čia pakilo su 139 tonų svoriu.

3-čias puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily
Penktadienis, Kovo 14, 1947

David E. Lilienthal, kurio paskyrimas J. V. Atominės Energijos Komisijos pirmininku tapo sutrukdymas tyrinėjimo, pareiškia jį tyrinėjantį komisijai, kad laikotarpio buvimo Wisconsin Public Service Komisijos nariu jis neredagavo Chicago Law Review, kaip sako jo kaltintojai. Tačiau prieš jį vis dar nebevedama šmeižtų kampanija.

arba Graborius Pranas Krukelis

(APYSAKA)

Parašė Petras Cvirka

(Tąsa)

Gatevė ištuštėjo. Ligi širdies, ligi skausmo vėrė ilgus, toli skendėjančius šviesoj aveniu, kur virė gyvenimas, buvo sutinkama meilė, šiluma, kur dirbami pinigai ir karjeros. Uol stryktas, Brodvėjus, Penkiasdešimtis Antroji... Kur žmonių pagarba, kur Amerikos progresas, kuri gyresis kareiviams įtaisysianti tokias kojas, kad bus galima beisbolas mušti.

Invalidas sustojo. Iš kartinės gatvės sklido verksmas. Ne, ten aidėjo polismeno guminės lazdelės kurtis dužiai. Be abejo, į kokio nors girtuoklio, benamio, valkatos arba tokio pat nevyklio pakauši, kurį sugavo bevagių sandvičius. Ilgai plumpėjo polismeno lazda, — o mušamas giedėjo kaip gaidys...

Paskum po žemėmis atsiliepė metro politeno dundėjimas. Jis šniokstė kažkur į šiaurę.

Invalido atminty prabėgo praeities kelias. Jis emigrantas, atbėgęs iš tolimos šiaurės šalies. Ilgai ieškojo darbo, — buvo prie namų statybos; kojos, rankos ir akys įprato kopdamos į aukščiausių namų pastatus. Kažkada jis kabalojosi penkiasdešimtis metrų viršum žemės, drąsiai kalė betono špalčius, žvangino kūju ir dainavo laikydamasis ore viena ranka. Paskum jo akys pradėjo raibti. Jis atrato vaikščioti žeme. Jis atidavė visas jėgas ten, aukštai kylantiems bokštams ir naujojo amžiaus piramidėms, kurias statė kapitalo faraonai. Vėliau jis bandė pardavinėti kojines ir batams varstyti raištelius. Bet tokių pardavėjų buvo daugiau, negu kojų ir batų. Kiekvieną dieną nuo ketvirtos ryto iki dvyliktos nakties jis šaukė laikraščių pavadinimus. Jam visuomet kartojo būvę pažįstami, prie kurių jis kreipdavosi prašydamas paramos ar pagalbos, kuriems pavyko "atsistot ant kojų", kad Amerikoje kiekvienas gali įsitaisyti, pralobti. Visų didelių žmonių kelias rodė, kad jie kažkada buvo tokie pat maži elgetos, vargšai, tuščiais pilvais ir vėjo pilvais kišeniais, bet todėl su karštomis idėjomis galvoje. Gatevė buvo pardavinėjęs knygtutes apie Naujojo Pasaulio pasakos didvyrius: Rofelerį, Morgana, Fordą, Edisoną. Pamokančios, gražios istorijos, kaip dirbti dolerius. Jis vieną žinojo, — dori ir sąžiningi žmonės niekad taip pragariškai nepalobsta. Tada jami sakė tėvas, ir jis kietai tikėjo. Jis norėjo būti paprastu valdininku, paštininku arba padoriu darbininku, kad turėtų žmonišką guolį, valgi, mažutę šeimą ir vieną laisvą dieną. Kiek mažai jis reikalavo, bet ir to nebuvo. Kažkada Amerikoje žmonės atrado viską: sidabrą, auksą, žibalo versmes, laimę. Dabar kiti laikai. Kas spėjo — pasidarė duonos, gyvulių, skrybėlių karaliais. Respublikoje, kurios vyriausioji galva buvo prezidentas, — viešpatavo nežmoniška monarchija. Laikraščiai neperstojo vainikavę vis naujus karalius, kurie buvo tikrieji krašto šeimininkai, garbinę žmones ir piliečiai. Kiti spėjo daug vėliau pralobti. Amerikoje reikia tik šiek tiek galvoje turėti, mokėt judintis — ir milijonai prie tavo kojų. Pasakojo, kad žmogus, kuris po karo įsteigė invalidams padirbtų rankų ir kojų dirbtuvę — dabar buvo jau milijonierius. Proga nelaukia žmogaus. Žmogus turi pragai čiupti už uodegos.

Ir tai buvo ne visa jo kelionės istorija. Jis mylėjo merginą, bet ji atsisakė tekėti, kai sužinojo, kad jis pardavinėjo gatvėje obuolius. Vėliau ir tą darbą prarado. Norėjo nusizudyti. Kareivių verbavimo agentas jį papenėjo, nugirdė ir suviliojo Prancūzija. Reino vynuogynuose jis paliko savo koją. Jai sakė: ten merginos — sapnas. Jam pūtė, kad karas — sekmadienio pasivaikščiojimas. Ak, jeigu jis galėtų dabar sutikti tą gudrų sielų gelbėtoją! Pagaliau — jis gerai pats žinojo, kad tai buvo melas. Ėjo ne dėl merginų, ėjo ne generolo vainiko ieškodamas, ėjo — kad nebuvo kur eiti.

Ir jis gailėjosi savęs. Kodėl tai atsitiko, nukrito kaip plyta ant galvos be jokio perspėjimo. Ką jis blogo padarė, kodėl jis turi kentėti?

Jam buvo gaila savęs, kad baigėsi gra-

žusis sapnas. Šeima, vaikai, laisva diena, poilsis už miesto, laikraštis — viskas dinga. Nakvynė Gelbėjimo Armijoje ir remenčių muzika. Taip iki mirties. Ir atsiminė: — tu jaunas, gali dar generolu pasidaryti. Karas — vieni niekai! Ar esi kada nors matęs rugbio rungtynes? Griši — tave gelėmis apkašys, tau visos durys bus atviros...

Kaip keista! — prieš tris metus buvo dešinė koja, jis su ja vaikščiojo, movė kojine, kilnojo, o dabar — medis.

Priešais jį prie didelio betoninio stulpo vėjas draskė didelį plakatą, kuriame invalidas su viena koja: "Amerika ir sąjungininkai dėkoja ištikimiesiems savo sūnams ginant respubliką ir taiką. Aukokite karo invalidams..."

Respublikoje dygo pokariniai karaliai: plieno, ginklų, konservų, kuriais buvo šeriami kareiviai. Vienas, kuris dabar buvo laikomas nacionalin. didvyris, sukrėvė gražų kapitalą iš ortopedinių išdirbinių invalidams. Be to, jis buvo didelis labdaris ir paaukojo dvidešimtis puikiai išdrožtų kojų savo tautiečiams. Akis taip pat dėjo. Stiklinė akis — gražus dalykas. Nes yra sakoma: jo akys žėrėjo kaip stiklinės.

Invalidas nesuprato paprasčiausio dalyko, kurį net Frankas, buvęs verbavimo agentas, būtų išaiškinęs: biznis pirmoje vietoje. O karas — gerai sugalvotas biznis.

★

Joseph Dulbis, gatavų namų ir vasarnamių statymo savininkas, kontraktorius Bruklina, ką tik išleido naujai primtą tarnybon agentą. Tik tie sumanūs ir energingi vyrai galėjo jo biznį iškelti į pačias viršūnes ir sumušti konkurentus. Per pirmąją savo darbo savaitę agentas pardavė ir įsiūlė ketverių namus užmiesty. Tai beveik rekordinis skaičius Dulbio praktikoje. Biznierius sėdėjo ir šypsojosi. Jo akysse tebestovėjo vidutinio ūgio, apskritas, pilnas vyras. Linksmas ir sumanus. Per dešimtis minučių jis davė jam tokių sumanymų, kad paaimk ir įsūnyk šitą šauņu lietuvių. Bet kaip jis rūkė cigara, kuris bekalbant išsokdavo iš burnos, apsiversdavo ore ir lūpos jį vėl sugriebdavo! Rankos dirbo, kojos dirbo.

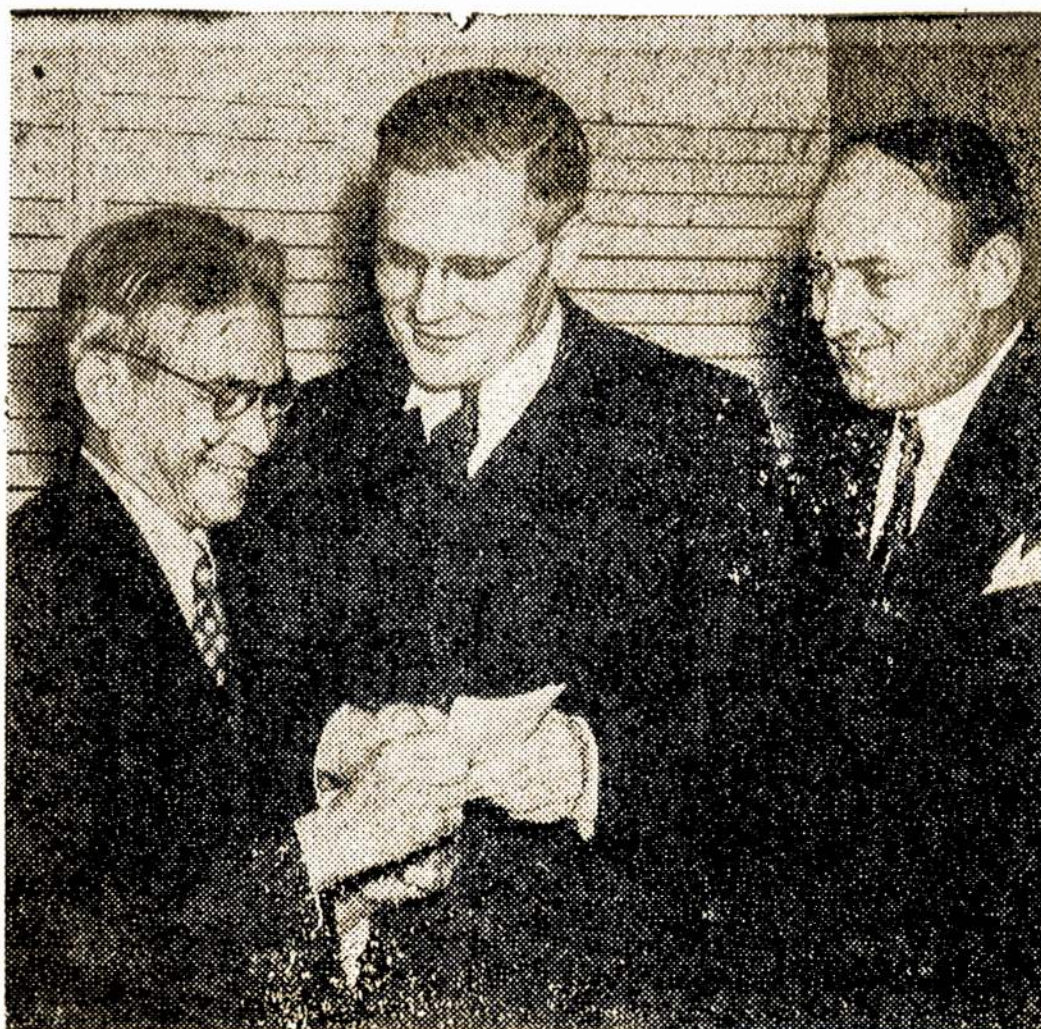
— Kaip jis vadinasi? — paklausė kompanijonas Dulbio, vis dar tebesišypsančio ir tebevertančio atneštas sąskaitas ir kontraktus su naujais namų savininkais. — Frank Krukelis, Kruk, kaip jis save prašo vadinti. Anksčiau jis buvo Gelbėjimo Armijos parengimų menedžeris, paskum Amerikos Armijos kareivių kvietimo agentas. Puikus vyras! Man jį pristatė salūnininkas Vaitas. Pažįsti tą mūsų socialistų susaides narį? Aš tuojau pamačiau, kad šito vyro vienu cigaru nenupirksi. Jis man pasakė: — Amerikos armijai daviau gerą kapą kareivių; iš jų vienas grįžo su kojomis. Tikiuosi, — jis man sakė, — galėsiu duoti jums dvi kapas norinčių naujų namų. Per valandą jis susipažino su bizniu, o vakare grįžo jau vienus namus pardavęs.

Dulbio kompanijonas įsidėjo kramtomą gumą ir pradėjo čiulpti. Jis tvirtino, kad Frank Kruk — geras agentas.

Tuo tarpu, kai Dulbio ofise vyko Franko asmens įkainavimas, jis nešiojo savo naujo biznio šeimininko vardą salūnuose, smuklėse, piknikuose, privačiuose butuose: — Paklauskite, Tamsta! Turėdamas nuosavą namą žmogus nieko nesibijo. Jis jaučiasi kaip ponas valdantis dvarą. Bet ir namas namui, mister, nelygus. Namas, kurį pastatė sąžiningas kontraktorius, daug kuo skiriasi nuo to, kurį statė spekuliantas. Mes parduodame tik savo darbu pastatytus namus gražiausioje Richmondo sekcijoje, kur jau gyvena būrelis pasiturinčių lietuvių. Turime vienai ir dviem šeimoms, pradedant penkiais tūkstančiais penkiais šimtais ir aukštesnėmis kainomis...

Franko kostumierius išvaizda ir rūšis žymiai pasikeitė, kaip pasikeitė jo rūbas ir kalba. Kiekvienas Amerikos vyras žinojo šiaudinės skrybėlės nešiojimo sezoną. Nepataikius nustatytą laiką — galėjo nukristi ne tik skrybėlė, bet ir galva. Pačiojai — antras žmogaus gyvenimas.

(Bus daugiau)

Alejo Abad (kairėje) tapo pirmuoju nariu jo "unijai priėmus New Yorko Health Insurance Planą. Jis dabar gaus visuotiną medikališką aptarnavimą, ligoje pašalpa ir ligoninę, taipgi pomirtinę, nes visa tai dabar įeina į unijos programą. HIP vedėjas Albert Pleydell (viduryje) ir AFL Virėjų Lokalo 89-to išdininkas Ardulio Susi tėjija gaunama liūdymą.

Iš Argentinos

LIETUVISKĄ RASTĄ PAGERBUS

Buenos Aires. — Sausio mėnes. aštunta diena mums lietuviams buvo diena turinti didelės reikšmės. Tai diena primenanti mūsų tautos istorijai, kad lygiai prieš keturius šimtus metų tam atgal išvydo pasaulį lietuviškas raštas spausdintoje knygoje.

Kadangi pereituose "Vienybės" numeruose apie mūsų kalbos rašybos kūrėjus buvo plačiai nušviesta, tad čia jau nebetenka minėti. Tik trumpai tenka pažymėti, kad Pietų Amerikos lietuviai taipgi tinkamai pagerbė tą istorinę sukaktį, kuri kiekvienam kultūringam tautiečiui turi didelės reikšmės.

Per atsiliepusį Pirm. P. Amerikos Lietuvių Kongresą Montevideo mieste, ši sukaktis buvo prisiminta ir nutarta tinkamai ją pagerbti. Mūsų organizacijos čia Argentinoje, įvertindamos mūsų tautos praeitį, darė bendrą šios sukakties minėjimą pulkioje salėje "Casa Suiza", kuri buvo užpildyta skaitlingu publikos atsilankymu.

Šis minėjimas tenka pripažinti, kad buvo kartu ir Urugvajaus pažangiųjų lietuvių kolonijos bendras prisidėjimas. Į šį parengimą atvyko Urugvajaus lietuvių delegacija, kurią sudarė devyni asmenys, tenykščių organizacijų nuosirdus ir aktyvūs veikėjai ir veikėjos.

Kadangi šis parengimas buvo reikšmingesnis iš visų kitų atsiliepusių lietuviškų parengimų, tad rengėjai salės vidų papuošė žymiais mūsų tautos praeities rašytojų paveikslais, o salės priangyje buvo surengta spaudos paroda. Gabaus ir dorą jaunuolio, Jono Dijo, puikiai nupieštas keturių metrų dydžio, pritaikintas šiai šlovei plakatas ir penki stovai apkrauti šimtais įvairiausio turinio lietuviškomis knygomis, žurnalais ir laikraščiais, išeinančiais įvairiose valstybėse, sudarė labai gražų vaizdą. Publika, atsilankiusi į parengimą, atydziai įdomavosi spaudos paroda.

Parengimo programą atidarė Danielius Jakubonis, vietos kalba nušviestas šio parengimo reikšmę ir tikslą, po to, Jonas Januška laikė plačią paskaitą apie lietuviškos knygos ir rašto istoriją. Nuo Urugvajaus

lietuvių organizacijų atvykusieji delegatai, Petras Lapinskas, Leonas Abraščinskas, Anėlė Valionienė ir Stasys Rasikas sveikino Argentinos lietuvių, demokratinio darbo veikėjų ir mūsų tėvynės Lietuvos rėmėjų. Svečių urugvajiečių kalbas publika sutiko ir palaikė karštais aplovismentais. Po paskaitų ir kalbų buvo tęsiama meninė programa, kurioj lietuvių jaunimo Kliubas, po vadovybe jaunuolio Jono Dijo, išpildė alegorišką vaizdėlį "Rašto Išsivystymas", sekė dainos, muzika ir eilėraščiai. Programai užsibigus, prie charakteristinio garsaus orkestro tęsėsi šokiai iki keturių valandų ryto.

Tenka pažymėti, kad į šią mūsų kultūros šventę labai palankiai atsiliepė ir Argentinos spauda. Pavyzdžiui, prieš sukakties minėjimą, Buenos Aires dienraščiai: "La Prensa", "La Hora", "El Diario", "Clarín", talpino straipsnius apie lietuvių tautos knygos sukaktį. Populiarios Buenos Aires radio stotys: "El Mundo" ir "Radio Argentina", parengimui dienoje daug kartų garsino šį parengimą ir jo reikšmę. Į parengimą taipgi buvo atvykę keletas vietos spaudos korespondentų, jų tarpe ir populiaraus vakarinio dienraščio "Critica", o ant rytojaus, sausio 12 dieną, šis dienraštis labai plačiai ir palankiai aprašė apie dabartinę Lietuvos santvarką; apie lietuvių kultūrą ir Argentinos lietuvių kolonijos gyvenimą.

Šis istorinės sukakties minėjimas nepatiko tik iš Lietuvos pabėgusių lietuviškų nacių organui A. L. Balsui, jis šį parengimą ignoravo ir jo rengėjus vadino "Katekizmo garbintojais", tuomi pasirodė, ant kiek jiems rūpi lietuviškumas ir kultūrinio darbo vykdymas išsivijos tarpe. O šio parengimo organizatoriai: Lietuvių Liaudies Teatras, A. L. S. "Laisvoji Lietuva", Lietuvių Jaunimo Kliubas, A.L.S. "L. L." Moterų Skyrius, A.L.K. Tėvynei Remti ir laikraštis "Vienybė" tinkamai pagerbė savo tautos kalbą rašytas knygas, jų autorius ir kartu pavyzdinčiai pagarsino lietuvių vardą šios šalies gyventojų tarpe.

Lietuvis.

(Iš Argentinos Vienybės)

Laiškai iš Lietuvos

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

apklauskimas:

Pirmininkas. — Kokią sąlygą tamstai pastatė įstojant į bandą?

Teisiamasis J. Lukšys:

— Buožių neliesti, užmušinėti ir plėšti tuos, kurie yra gavę iš Tarybų valdžios žemės.

— Ar tamsta dalyvavai Iglų kaime Vinco Tubelevičiaus apiplėšime?

— Taip.

— Ką tamsta pas jį pamėtė?

— Du kostiumu, chromo odos batus, batelius, dvejus kailinukus, 50 kilogramų mėsos, 200 kilogramų rugių, 50 klg. avių ir kišeninį laikrodį.

— Kodėl rugių 50 d. naktį jį padėgėte ištisą eilę kaimų?

— Padėginėjome biednių ir vidutinių valstiečių namus, stengdamiesi kenkti normaliam valstiečių gyve-

4-tas puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily *
Penktadienis, Kovo 14, 1947

nimui.

Štai kokie tie naujosios formacijos "Naujių" garbinami "partizanai."

Jau sugautas ir nubaustas net tų "inteligentų" organizatorius ir vadas, Skardupio klebonas Ilius, kuris ne tik organizuodavo, o net nenusiplovus nuo nekaltų aukų kraują, duodavo jiems griekų atleidimą ir laimindavo tolimesniems žygiams.

Draugai, Amerikos lietuviai darbininkai. Kaip jūs manote, ar reikalingi Lietuvai panašūs "inteligentai"? Ne, jie nereikalingi, nes jie biauresni, negu jų gynėjai Čikagoje.

K. Daugirdas.

Vilnius.

Athenai. — Graikijos monarchistai giriasi nukovę dar 130 partizanų.

YOU GET MORE TIRE

WITH A **5TH PLY**

25% MORE MILEAGE

Other Passenger Tires Have Only FOUR Plies

Norwalk gives you 5

Here's your solution to the tire shortage. Everything you get in other tires - PLUS the famous extra fifth ply, exclusive with Norwalk - the only factory brand 5-ply tire. This extra protection insures 25% more mileage - safety - longer wear. Nowadays you want the most tire for your money... this is it!

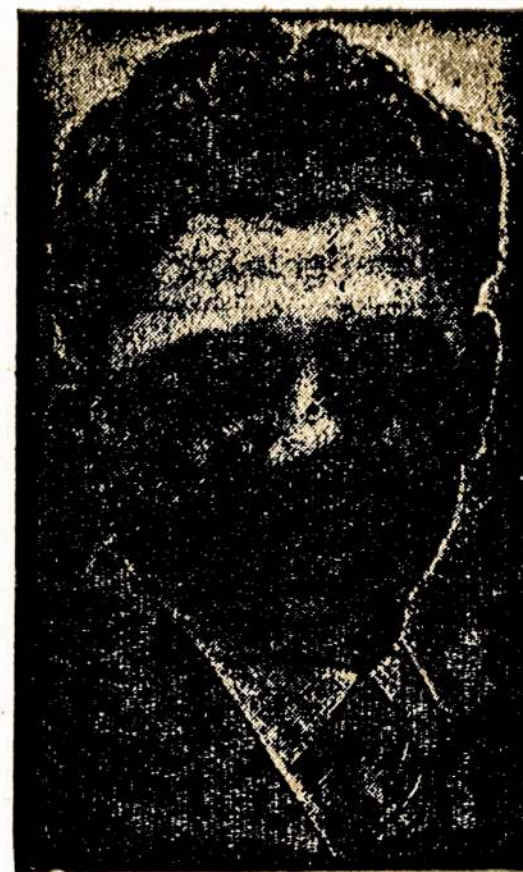
The Greatest Value Your Tire Dealer Certificate can buy

NORWALK 5 PLY TIRES

Kreipkitės tuojaus pas
ACME TIRE WORKS
847 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
gausite naują 5 ply tajerį. EV. 7-3548

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

★

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksim modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruožta mūsų šerminė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

★

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

RONKONKOMA 8084

TELEPHONE STAGG 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pasirvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Montello, Mass.

Keturių Šimtų Metų Jubiliejus
Š. m. vasario 15 d. Lietuvių Taut. Namo svetainėje įvyko istorinis paminėjimas keturių šimtų metų sukakties nuo pasirodymo pirmosios lietuviškosios knygos. Šį rengimą rėmė patingai suruošę LLD 6-tos kuopos nariai, kad atžymėti lietuvių literatūros istorijoje svarbesnius įvykius. To vakaro programa susidėjo iš paskaitos ir koncerto.

Pirmaisiai buvo skaityta R. Mizaros tam tikslui priruošta paskaita "Lietuviškos Knygos Kelias". Ši paskaita yra plati lietuvių literatūros istorinė peržvalga, kurioje apibūdinama iš tolimesnės praeities laikų sunkios aplinkybės, prie kurių mūsų pirmesnieji rašytojai stengėsi praplatinti tarpe lietuvių spausdintą žodį. Taipgi, yra pažymėta ir vėlesnių laikų liaudies rašytojų sunkūs darbai ėjusiu erškėčiuotais takais linkui visuomenės švietimo. Minėta paskaita užėmė daugiau kai valandą laiko, tačiau publika užsilaike labai ramiai. Tie lietuviai, kurie daugiau susipažinę su Lietuvos istorija ir literatūra, buvo susidomėję šios paskaitos turiniu.

Po tam, pirmininkaujant P. Baronui, prasidėjo koncertinė programos dalis, kurią išpildė vietinės dainininkės ir instrumento artistės.

Visų pirma, Liūsybės Choro moterų grupė, vadovaujama O. Mineikiūtės, sudainavo keletą gražių dainų. Jų dainos publikai patiko.

Paskui gerai žinomos solistės Ona Mineikiūtė ir Rose Merkeliūtė, akompanuojant Breivaitei, padainavo po ke-

tą linksmy dainelių. Jų dainavimu publika buvo pilnai patenkinta.

Miss G. Stanley davė geros muzikos piano solo. L. Monkeviūtė, pasižymėjusi accordionistė linksmino publiką savo gražiomis melodijomis.

Kadangi įžangos tikėtu nebuvo, tai padengimui to vakaro išlaidų padaryta kolekta. Pirmininkas paaiškino, jog apmokėjus bilas, likusieji pinigai bus perduoti knygos fondui. Viso tapo surinkta trys dešimtys su viršum dolerių. Taipgi buvo suprantama, kad tų vardai, kurie aukos pusę dolerio ir daugiau, bus laikraštyje paskelbti. Bet, ant nelaimės, vardų sąrašas žuvo ir per tai aukotojų vardų nebus galima viešai paskelbti. Labai gaila, kad taip įvyko! Visi tie, kurie priėjau, turės mums už tai atleisti.

Vėliau rengimo komisijos raporte paaiškėjo, kad pelno liko dvidešimtys keturi doleriai, kurie bus perduoti knygų fondui. Taip komisija rekomendavo ir taip kuopos mitinge tapo užgirta.

LLD 6-tos kuopos nariai labai išmintingai padarė suruošdami tokios didelės reikšmės paminėjimą. Šis keturių šimtų metų jubilėjus parodo, kad mes, lietuviai, amžių glūdumoje išlaikėme savąją kalbą ir padarėme didelį progresą lietuvių literatūroje.

X. Kareivis.

Kiek pirmesnė United Press žinia sakė, kad "Anglija nesmagiai nustebinta" prez. Trumano pasiūlymu siųsti ir Amerikos karių Graikijon ir Turkijon.

Washington. — Kongresas galutinai nutarė panaikinti OPA birželio 30 d. Tarimas perduotas prezidentui pasirašyti.

Office Memorandum • UNITED STATES GOVERNMENT

TO :
FROM : John
SUBJECT: Attached are the applications I talked to you about. Except for color - they look like good girls.
DATE: 1/27

CIO Public Workers pasiuntė prez. Trumanui kopiją nuotraukos šio laiško, rašyto valdinės sandmoy istaigos viršininko. Rašte pripažįstama, kad aplikantės būtų tinkamos darbui, bet jos negrės. Unija veda kampaniją prieš diskriminaciją ir reikalauja, kad valdžia tame padėtų ne vien žodžiais, bet ir darbais.

BALTIMORE, MD.

Mirė A. Zulužė.

Kovo 4 dieną Baltimorės lietuvių įvairių pažintų laidojo Anna Zulužė, kuri iš gyvųjų tarpo išsiskyrė vasario 28 d. Kaip ji pati sakė: pačiame gražume ir stiprume savo amžiaus.

Ji mylėjo viską, kas gražu, kas malonų daro žmogaus gyvenimą — gamtą, jos grožį, dainas ir bendrai meną. "Ale mane gamta nuskriaudė ir mano gyvenimą sutrumpino, — sakė ji, — o kaip dar būtų malonu gyventi, bet gyvenimo jau nėra dėl manęs."

Bet gal iš tūkstančio vienas taip padaro, kaip ji. Ji parašė testamentą, nurodydama, kaip ją palaidoti, kas turi būti grabnešiai, tai yra iš tų asmenų, kuriuos ji mylėjo, kas turi būti užkviesti į palydėjimą ir kad turi būti palaidota be kunigo apeigų.

Nors ir darbo diena buvo, bet daug lydėjo ir daugelio veiduose matėsi liūdesis ir ašaros. Adv. Rastenienė pasakė

prakalbą, o Dainos draugijos nariai sugiedojo porą giesmių. Ji taip norėjo, o brolis jos norą pilnai išpildė. Buvo daug gėlių vainikų. Paliko nuliūdime brolį, brolienę, seserį, jų vaikus ir kitas gimes. Reikškim jiems gilią užuojautą liūdesio valandose, o Onutei lai būna lengva žemėlė!

Ją palaidojo ant šv. Alponso kapinių. Laidotuvių apeigomis rūpinosi graborius Kučiauskas. Nuo kapų palydovai buvo užkviesti į Lietuvių Svetainę, kur velionės brolis suteikė visiems priimtaves ir vaišes.

M. Janonienė.

PAJIEŠKOJIMAI

As. Antanas Pavilionis, kilęs iš Anykščių miesto ir senas laikas gyvenantis Brazilijoje, pajieškau savo brolių Mateušo ir Klemenso, kurie anksčiau gyveno New Yorko, bet dabar rodo vienas išvyko į Chicago. Mano adresas: Ant. Pavilionis, Caixa Postal 4444, Sao Paulo, Brazil. (60-62)

PARDAVIMAI

Parsiduoda vištų farma, 90 akrų, 4000 dedančių vištų, elektra, lėgantis vanduo, naujas namas, garų šiluma, telefonas, smalinis kelias. Originali kaina \$14,500. DABAR nužeminta kaina iki \$12,800. M. HURME, (P. O.) Fontinet Center, Conn. (Location) Bush Hill, Brooklyn, Conn. (55-60)

Matthew A. BUYAUSKAS

LAI DOTUVIU
DIREKTORIUS

426 LAFAYETTE STR.,
Newark, N. J.

Tel. Market 2-5172

J. J. KASKIAUCIUS, M. D.

530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
Humboldt 2-7964

K. VENCKUS

LIETUVIS PIANO
TUNERIS

Perbudavo pianus iš didesnių į mažesnius, Spinēt Style, sutūnina. Atlieka visokių reikalingus pataisymus ir nulekterioja.

L. I. PIANO TUNING &
REPAIRING CO.

9152 GOLD STREET,
OZONE PARK, N. Y.
Tel. Michigan 2-3123

F. W. Shalins

(Shalinskas)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.

Tel. EVergreen 8-9770

SKAITYTOJŲ BALSAS

Kas Daryti su Hitleriniais Pabėgėliais?

Šioj šalyj yra didelis trūkumas gyvenimui namų, bet tuo pat kartu mūsų valdžia paveldina atvažiuoti pas Hitlerį pabėgėliams ir šitie pabėgėliai, atvažiavę čion, gauna butus, kuomet buvusieji mūsų kareiviai negali jų gauti!

Dabar pasirodo, kad tie visi neva išvietinti, kurie čionais atbėga, ne tik kad neturi bėdos su kambariais, bet ir nesisukubina darbo susirasti. Jie trankosi po visą Ameriką, skleidžia hitlerinę propagandą, su pagalba čion esančių Hitlerio pastumdėlių, pinigų kaulina iš Amerikos žmonių, niekina buvusią Amerikos geriausią talkininkę, Sovietų Sąjungą ir mūsų valdžia nieko nesako.

Ar tik nebus Amerikos re-akcionierių suokaltis, kad parsitraukt kuo daugiausia tokių neva išvietintų — tikrenybėje Hitlerio agentų, — ir naudoti juos propagandai prieš Sovietus ir prieš komunistus? Mat, karui pasibaigus, Amerikos komunistų partija pradėjo smarkiai augti, joki gązdinimai komunistu žmonių nuo jo neatgrasina, tai jie mano, kad šitie Hitlerio pastumdėliai iš visokių tautų, atgrasins žmones nuo komunizmo. Šios šalies plutokratija yra įpuolusi į didelę desperaciją, kad šaukiasi hitlerininkų pagalbos.

Reikėtų būti biškį atsargiems su vėžimu Hitlerio agentų, besisakančių, būk jie myli Ameriką.

Mes žinom, kad karo laiku Hitlerio išperų buvo gana daug Amerikoje ir jie tik laukė Hitlerio pribūnant. Dabartiniai iš visokių tautų atsibaladoję Hitlerio agentai trankosi po visą Ameriką su propaganda. Tokis jų elgesis gero Amerikai nevelina.

Amerikos valdžia turėtų suprasti, kad melais komunizmo nesunaikinsi. Reikia ko kito: gerinti žmonėms gyvenimą. Darymas dangaus ant žemės dėl žmonių, tai, mano supratimu, būtų geriausia gyduolė, o ne Hitlerio agentai.

Aš pataričiau, dėl gerovės Amerikos žmonių, surinkti esamus ir pribūnančius tuos visus išvietintus hitlerininkus ir jų rėmėjus, ir pasiųsti į Alaską, padarant ten koloniją: tegu jie ten vienas kitą apgaudinėja. Duot jiems progą patiems užsidirbti sau kasnį duonos. Taip darant, aš manau, kad mūsų valdžia apsaugotų šią šalį nuo bereikalingų nelaimių.

Mes dabar matome iš jų laikraščiuose aprašymų, kaip jų draugai Europoje moka tiltus ardyti, dirbtuves griauti, geležinkelius ardyti, traukinius nustumti nuo rėlių — tai vis Hitlerio mokinių darbas, kuriuo tam tikrų laikraščių redaktoriai didžiuojasi.

Amerikos Piliėtis.

Springfield, Ill.

Vasario 27 dieną sustreikavo busų darbininkai. Ražant šią korespondenciją jau yra kovo 10 diena, o streikas vis dar tęsiasi. Darbininkai ir jų unija reikalauja pakelti algas ir taip geresnių darbo sąlygų. Kampanija spiriasi ir nenori išpildyti.

Kas neturi automobilių, tai tiems tikras vargas pasiekti darbą ir namus, arba taip išvykti su kitais reikalais. Bet nieko nepadarysi, kad kompanija nenusileidžia teisingiems darbininkų reikalavimams.

Kovo 6 d. mirė Juozapas Meizonas, sulaukęs 78 metų. Paliko nuliūdime du sūnus — Juozapą ir Kazimierą ir vieną brolį.

A. Čekanauskas.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

SIUVAMŲ MASINŲ
OPERATORĖS
prie
Moteriškų Apatinių
Puikios Alga - Nuolatinis Darbas
Vakacijos ir Sveikatos Aprūpinimai
ROSE LINGERIE, INC.
355 Broadway
(Broadway & 7th Avenue)
Long Branch, N. J.
Telephone LONG BRANCH 6-2698 (60)

REIKALINGOS
Patyrusios Siuvamųjų Masinų
Operatorės
Dirbtuvė, Kuri Unijoms Kainas
Moka už Darbą.
PATYRUSIOS OPERATORĖS
Gali Uždirbti
\$50 iki \$75 į Savaitę.
35 Valandų Savaitė.
52 Savaitės Metuose.
Moderninis Fabrikas,
Randasi Pačiame Centre.
Linksmos Darbo Salygos.
TEEN-AGE MFG. CO.
70 Quinnipiac St., Wallingford, Conn.
Phone WALLINGFORD 2562 (64)

Jeruzalė. — Žydai teroristai užmušė du anglų jūreivius ir sužeidė 20.

Turkijos ir Graikijos valdovai labai džiaugiasi Trumano siūlomais jiems 400 milijonų dolerių!

PRANEŠIMAI

LINDEN, N. J.

Lietuvių Centralinis Komitetas rengia pietus, kovo 16 d., 3 val. dieną. Liet. salėje, Liberty Park Pagarbimas Lindeno lietuvių veteranų. Kviečiame visus lietuvių, pagerbti mūsų kareivius. Po valgių bus šokiai prie geros orkestrės. Bilietai po \$2 asmeniui. — Kom. (60-61)

New HAVEN, CONN.

Teatras ir Šokiai. Rengia LLD 32 kp. Nepaprastai graži tragiška Komedija "Mikšij Svajonės". Lošime dalyvauja gausiai lietuvių valdybos iš Bridgeport, Conn. Kovo 16 d., Liet. Salėje, 243 Front St. Dury's atdaros 2 val. Valdinimas 3:30 v. dieną. Įžanga 50c (su takais). Po lošimo bus šokiai prie geros muzikos. Turėsime įvairių užkandžių ir gėrimų. Kviečiame dalyvauti. — Kom. (59-60)

KEARNY-HARRISON, N. J.

Kadangi LLD 136 kp. parengimėlis nepavyko (dėl blogumo oro), tai rengiamo kitą vakarą, tam pačiam tikslui, tai Literatūros Fondui. Įvyks kovo 16 d., 15-17 Ann St. Harrisone. Pradžią 3 val. dieną. Tad vietiniai ir iš apylinkės esate kviečiame dalyvauti šiame vakarėlyje. (59-60)

ELIZABETH, N. J.

LLD 54 kp. rengia linksma vakarėlį, kovo 16 d., 4 val. dieną. LDP Klubas, 408 Court St. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės draugus dalyvauti. Turėsime kartų užkandžių ir gėrimų, užtikriname, kad turėsime gerą laiką su mažą įžangą. — Kom. (59-60)

WORCESTER, MASS.

Kovo 16 d., Liet. Salėje, 29 Endicott St. Hartfordo Laisvės Choro artistai - dainininkai, vadovaujama Wilma Hollis, suvaidins "Mikšij Svajonę" su gražia muzika - dainom. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės dailės mylėtojus dalyvauti, pasigėrėti Hartfordo menininkų talentais. Pradžią 2 val. dieną. Rengia Aldo Choras. (50-60)

PHILADELPHIA, PA.

Veikiantio Komiteto susirinkimas įvyks kovo 16 d., 7 v. v. Liaudies Name, 735 Fairmount Ave. Visi delegatai nepamirškite dalyvauti, nes turime svarbių parengimų aptarimui ir prie to, svarbių pranešimų išsklaidymui. — P. Puodis, sek. (59-60)

SO. BOSTON, MASS.

LLD 2 kp. moterų susirinkimas įvyks kovo 13 d., 8 v. v., 138 Broadway. I šį susirinkimą kviečiame ir draugus dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. — Kom. (59-60)

HAMTRAMCK, MICH.

LLD 188 kp. susirinkimas įvyks kovo 16 d., 11 val. ryto. 3014 Yemans. Nariai būkite laiku, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. — Sekr. (59-60)

PITTSBURGH, PA.

Lietuvai Pagelbos Teik. Kom., viet. skyr., pakeltė parengimo dieną. Turėjo įvykti vakarienė ir šokiai kovo 16 d. Prastame laisvėjimui, kad įvyks gegužės 18 d. Ukrainų salėje, 79 St. South Side. Nepamirškite datos. — J. Urbanas, Kom. Poni. (59-60)

SO. BOSTON, MASS.

Svarbios prabaltos įvyks kovo 16 d., Suvenytų Draug. Salėje, 318 W. Broadway. Pradžią 2 val. dieną. Kalbės J. Gaslūnas, LDS prez. iš Brooklyn, N. Y. Kurie norite susipažinti su LDS reikalais, kaip tai pašalpa laiko ligos arba pomirtinės apdraud. Susirinkimo finansinę padėti ir naudingumą priklauso prie Susirinkimo, tad dalyvausite prakalb. Šiuos dalykus išaiškins kalbėtojas. — Kom. (59-60)

BROOKLYNO LIETUVIŲ

Valgių ir Gėrimų Įstaigos

CHARLES VIGŪNAS

284 Scholes Street
Brooklyn, N. Y.

Telephone EVergreen 4-8573

WM. SKUODIS

564 Wythe Avenue
Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8054

ANTHONY ROGERS

(Raudžius)

328 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.

MIKE LEIPUS

324 Devoe Street

Brooklyn, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8003

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVISKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasižokti, užsina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.

Geriausias Alus Brooklyne

PARĖ KIEKVIENĄ ŠESTADIENĮ

459 Grand Street,

(Skersai nuo Republic Teatro)

Brooklyn, N. Y.

Telefonas EV. 4-8636

Tamstos Ateitis Nebloga

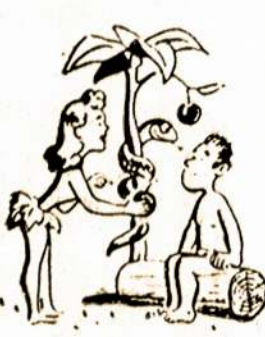
Ha, matau milijonus besikankinančius Reumatiz-kuose skausmuose, rankų ir kojų gelimo skausmuose. Nuovargio, rankų ir kojų tirpimo, šaltio ir nesmagu-ry varginamį žmonės skundžiasi. Deksnio Galinga Mostis, sudaryta iš daug skirtingų elementų ir bran-gių aliejų, iš skirtingų kraštų svieto, šildydama ga-linga šiluma sunaikins minėtus skausmus! Sena ir teisinga patarlė sako: kas tepa, tas ir važiuoja, tai įteigti nori važiuoti, tai tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mostia. Turime daug laisčių nuo žmonių, kurie liudija ir deklavoja už pasekmingumą Deksnio Galingos Mosties. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00 ir 16-oz. \$5.00.

PASARGA: Neklausyk nė jokių kitų pasiūlymų į vietą tikrųjų DEKEN'S OINTMENT. Nebūk toks, kaip mūsų pirmutinis tėvas Adomas. Jis žiopiai paklausė savo šonkaulio Jėvos ir nustūmė pasaulį į vergiją, ir dabar visi vargštame už jo klaidas. Laimingas būtų buvęs gyvenimas, nereikėtų nė dirbti nei drabužių nešioti, jei ne Adomo klaida.

Reikalauk tik

DEKEN'S OINTMENT

P. O. BOX 666, NEWARK, N. J.

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Lietuvių Komunistų Klubas Dalyvaus Suvažiavimuose

Lietuvių Komunistų Klubas savo paskiausiam susirinkime nusitarė siųsti delegatus į būsiančius suvažiavimus ir juos pasveikinti.

Suvažiavimai įvyks Brooklyne šio mėnesio 28, 29 ir 30-tą.

Delegatai išrinkti į moterų ir į Trečiąjį Demokratinį Am. Lietuvių Suvažiavimą. Į Literatūros Draugijos, kaip į vienos organizacijos sąskridį, nebūdami tos organizacijos kuopa, žinoma, negalėjome delegatų rinkti. Tačiau žinant vedamos apšvietos, leidžiamos literatūros svarbą, aukomis pasveikinome lygiai — visiems trims suvažiavimams skyrėme po penkine.

Klubas taipgi susirūpinęs prieš unijas ir visą darbininkų judėjimą iškeltais bilais. Visokiais bilais kongrese ir valstijų seimeliuose dygsta greičiau musmirių. Klubas buvo suruošęs masinį mitingą aiškinti žmonėms pavojingumą tų bilių ir ruoš daugiau mitingų artimoje ateityje, taipgi ves žmonių švietimą ir kitais būdais.

Aukojo Apšvietos Reikalams: Masiniame mitinge, įvykusiame kovo 2 d., savivietos reikalams G. Waresonas aukojo \$3. V. Bunkus, negalėjęs būti tame mitinge, vėliau aukojo \$150.

Darbininkų Judėjimo Veikimo Valanda

Nariai svarstė, kad akivaizdoje finansinių interesų puolimo ant darbininkų judėjimo ir imperializmo šalininkų kurstymo į naują karą, visiems darbininkų judėjimo patrijotams, visiems laisvių ir taikos šalininkams reikia suveikėti. Ir pirmoje vietoje, reikia susirūpinti auklėjimu vadovaujančios organizacijos — komunistų partijos. Visi, kurie jaučiatės esą kovotojais, žmonių laisvės mylėtojais — sargais, žinokite, kad jūs esate už vis reikalingiausi dabar.

L. K. N.

Eilinių Narių Sleitai Gavo Daug Balsų

Eilinių narių vadas Isadore Moskowitz gavo 2,012 balsų ILGWU Lokalo 117-to valdybos perrinkimuose praeitą antradienį. Jisai buvo eilinių narių kandidatų į biznio agentus. Kitas eilinių kandidatų Abe Weiss gavo 1,930 balsų. Administracijos vyriausios kandidatas Benjamin Kaplan gavo 5,288 balsus.

Eiliniai nariai nebuvo priieiti į rinkimų komitetą, rinkimus kontroliavo vieni administracijos skirti žmonės. Jau pirm rinkimų eiliniai protestavo, buvo pasiuntę delegaciją net pas internacionalį prezidentą Dubinsky.

Kitame, apatinių drabužių siuvėjų lokale 62-me, eiliniai gavo 1,600 balsus. Tačiau administracija čia dar vis gąpa stipri, gavusi apie 7,000. Svarbiausia tas, kad eilinių narių sleitai stiprėja, nežiūrint be teisės, kokioje eiliniams prisiėina veikti.

MIRĖ

Apolinaris Vitkevičius, 72 m. amžiaus, gyveno 126 Berry St., Brooklyne, mirė kovo 11 d., namuose, kur ir kūnas pašarvotas. Laidotuvės įvyks kovo 15 d., 8v. Jono kapinėse. Velionis paliko nuliūdime 7 sūnus, 4 dukteris, 6 anūkus, 1 brėtį ir 1 seserį. Laidotuvių pareigomis rūpinasi graborius J. Garva.

Katherine Hepburn ir Spencer Tracy intensyviėje scenoje iš MGM dramatiškos filmos "Sea of Grass," rodomos Radio City Music Hall, 6th Ave. ir 50th St., New Yorke. Kitose vadovaujančiose rolėse Robert Walker ir Melvyn Douglas. Priedams veiksmui didžiojoje scenoje.

Toji Aukšinė Proga Jau Ši Sekmadienį

Daktaro J. J. Kaščiūčiaus prelekciją apie sveikatą ir Vyturėlio Orkestros teiksimą žavingą muzikos programą girdėsime jau šį sekmadienį, kovo 16-tą, Laisvės salėje, 419 Lorimer St., Brooklyne. Pradžia 2 val. po pietų.

Linksmi ir Veikliai Laukiamė Kas nežino svarbos dr. Kaščiūčiaus teikiamų, moksliskai paremtų sveikatai naudingų patarimų. Jis Laisvėje nuolat rašo, jis žodžiu yra daugybę pamokų suteikęs. Bet ar

Liudvisė Vaginienė Grįš iš Ligoninės

L. Vaginienė, kriaučių kontraktoriaus Vinco Vaginio žmona, jau senokas laikas nesijautė gerai, taip sakant sirginojo ir vis kaltę metė ant to nelaboj "šalčio." Bet gydytojai surado ką kitą ir kovo 2 d. tapo padaryta pusėtinai sunki operacija. Per tris dienas gydytojai uždraudė leisti prie jos lankytojus.

Tačiau jai pavyko ligą nugalėti ir kovo 14-tą grįžta iš ligoninės namo. 80-42 232nd St., Bellerose Manor, L. I.

Linkėtina Liudvisė greitai pasveikti.

A. Paukštienė.

CIO Demonstruoja Albanėj prieš Aršų Bilių

New Yorko CIO masinė delegacija pasiliko budėti valstijos kapitoliuje, Albanėje, kad galėtų pareikšti protestą prieš Condon-Wadlin bilių. Tas bilius uždraustų valdinių įstaigų darbininkams streikuoti.

Bilius buvo kovo 12-tą priimtas valstijos senate. Kovo 13-tą tikėtasi biliaus svarstymo seimelyje (Assembly). Abu valstijos butai yra kontroliuojami republikonų.

Pasilikusieji budėti delegatai yra dalimi virš tūkstančio unijistų delegacijos, demonstravusios Albanėj praeitą trečiadienį.

Aną dieną fabrikančio B. C. Lewis raštinėje, 14 Dunham Place, Brooklyne, buvęs gaisras vos nesudegino stalčiųje buvusius \$37,900. Gaisragiesiai pinigų išgelbėjo, bet perdavė policijai. O iš policijos jis galėjęs atsitiinti tik legalių įrodymų, kad pinigai tikrai jo ir kaip juos gavo.

gi mūs sveikata stovi ant vienos. Ko pormai atrodė mums visai nereikėsiu. Šiomet gal jau labai reikia, o tūlam gal jau ir per vėlu pasimokyti. Taigi, visi rengiasi pasinaudoti naujomis pamokomis.

Vyturėčiai ruošiasi šiai iškilmėi dvejopai energingai. Jie nori palinksminti mus ir pagerbti dr. Kaščiūčių, kadangi jį myli kaip liudies švietėją ir kaip didį lietuvių liudies meno patroną.

R.

Jis Norėjęs Gražiai Rėdytis

Peter Russo, 16 metų vyrukas, buvęs laikomas "pavyzdingu vaikinečiu," sakoma, prisipažinęs nušoves batų krautuvės savininką Irving Carroll, 73 Belmont Ave. Taipgi papildęs apie 20 kitų apipilėsimų, kuriuose bendrai imant pelnes po apie \$90. Jis sakęs, jog jis į blogdarybes įsivėlęs, norėdamas įsigyti gražių, brangių drabužių.

Bėgo nuo Ugnies, Užsimušė

Edward P. Flynn, New Yorko Post redaktorius, 40 metų amžiaus, užsimušė iššokęs nuo 8 aukšto iš degančio savo apartamento, 35 E. 30th St., New Yorke. Menama, kad apartamentą padegė jo paties cigaretės, jam užmigus su degančių cigaretė.

Šios sekmadienio popietį, kovo 16-tą, Williamsburge įvyks masinis mitingas už rėdų kontrolės išlaikymą. Kalbės susiedijos atstovai miesto ir valstijos įstatymdavytėse. Mitinge taipgi bus iškelti reikalavimai paremti Austin-Mahoney bilių prieš diskriminaciją mokyklose ir reikalaus veteranams netaksuojamų bony.

Mitingas įvyks sekmadienį, kovo 16-tą, 2 val. po piet, Public School 19 auditorijoje, kampas So. 3rd ir Keap St.

MEDUS

Laisvės įstaigoje galite gauti bitininko Končiaus medaus. Turime 3 ir penkių svarų bonkose.

Į kitus miestus nesiunčiame. Pardudame tik ant vietos.

Laisvės Adm.

Marininkai Pasmerkė Darbo Sekretoriaus Reakcingumą

CIO National Maritime Unijos narių susirinkimas, įvykęs kovo 12-tą, New Yorke, vienbalsiai pasmerkė darbo sekretoriaus (ministro) "Schwellenbach reakcingą poziciją," jo pasiūlymą atimti komunistų partijai teisę gyvuoti.

Popki šimtai mitinge dalyvaujančių marininkų sakė, kad Schwellenbach'o programa supuola "su tokių reakcininku, kaip Churchill, Chiang Kai-shek, Ispanijos Franco, von Papen'o ir kitų fašistinių jėgų."

Marininkai savo rezoliucijoje ragino Amerikos darbininkus susivienyti prieš pavojų fašizmo, kuris, sakė jie, matosi Schwellenbach'o pasiūlyme. Taipgi jie pasmerkė atakas ant komunistų marininkystės industrijose.

Be to, sakė jie, ataka ant komunistų yra dalimi vienos ir tos pačios atakos ant unijų, ant visų darbininkų, ant mažumų. Savo kalbose marininkai įvairiai apibūdino komunistus, kaip pirmacilius kovotojus už žmonių teises, gerovę. O kaip žmones, vienas apibūdino sekamai:

"Komunistu yra bile kas, kuris nori ko nors geresnio, kada jis neturi nieko."

Braziliečių Dovana Laisviečiams

Atvykusis iš Brazilijos Jonas Jokubka atvežė Laisvės personalui dovanėlę, kurią įteikė pažangieji San Paulo lietuviai. Dovanėlė tokia: masinės San Paulo miesto gatvėse žmonių demonstracijos nuotrauka, o viršuje — Brazilijos liudies vado Prestes'o, jo dukrelės ir žmonos atvaizdai.

Prestes — mylimiausias Brazilijos liudies reikalų gynėjas, šiuo metu to krašto senato narys. Jo žmona buvo vokiečių kilmės. Prieš karą, kai Prestes buvo įkalintas Brazilijoje, tai fašistinė to krašto valdžia jo žmoną išdeportavo į Vokietiją, o ten naciai ją brutališkai nužudė.

Prie dovanėlės draugai pridėjo tokį parašą:

"Mes, Santo Andre (netoli nuo San Paulo) pažangiųjų lietuvių grupė, susirinkę į draugo Jono Jokubkos išleistuves, vienbalsiai nutarėm padovanoti Laisvės redakcijai draugams Brazilijos liudies vado Luiz Carlos Prestes paveikslą, su kuriuo kartu randasi jo dukrelė ir fašizmo budielių nužudyta žmona."

"Komisija: Stasys Pelenis, Paulina Černauskienė, Apolinaras Kulnys, Bonifacio Jasiūnas, Anelė Jasiūnaitė, Balyš Juškevičius.

San Paulo, Brazil, 2-3-1947 m."

REAL ESTATE FOR SALE
RIDGEWOOD: Saltas vanduo, Mūrinis 4 aukštų namas, pardarytas į 12 apartamentų. Didelė krautuvė. LEIGA \$3,380. El Subvė Stotis. Našė prievarta perduoti, \$17,000.
3 AUKŠTŲ KAMPINIS 5 box room apartamentai. 2 krautuvės. RENDA \$2,244. Nuleista iki \$16,800. IR KITI BARGENAI.
SCHWERTFEGER, REALTOR
234 WYCKOFF AVE., BROOKLYN, N. Y.

TONY'S

UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS,
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Ragino Palaikyti Vaikams Centrus

New Yorko Miesto Labdarybės Komitetas kreipėsi į gub. Dewey su prašymu, kad valstija palaikytų vaikams centrus ateinančiais metais.

Kaip dabar yra, tiems centrams grėšia pavojus uždarymo. Young bilius, kurį užgiria ir gub. Dewey, panaikintų dienines vaikų priežiūras su rugsėjo 30-tą. Tikimasi, kad tas bilius bus leidžiamas balsavimui šią savaitę.

Dabartinėse priežiūrose dieuomis yra globojami-priežiūriniai 4,000 vaikų. Tai yra tik lašas pagalbos dirbančių moterų reikaly jūroje. Tokių priežiūrų reikėtų kur kas daugiau, o čia ir tas esamasias nori panaikinti.

Organizacijos siūnia raginimus palaikyti nors tas esamasias.

Reikia Delegatams Nakvynių

Jau keliolika draugų užsiregistravo priimti delegatus pernakvoti. Bet dar reikia daugiau. Taigi, draugai brooklyniečiai ir netolimų apylinkių lietuviai, prašome priduoti savo antrašus. Taipgi prašome pažymėti, kiek galėsite priimti, vyrus ar moteris.

Pranešimus paduokite telefonu: Stagg 2-3878. Arba atėikite į Laisvės raštinę, perduokite merginoms žodžiu. Už tai būsime dėkingi.

Nakvynių Komisija.

PASKUTINĖS DIENOS

Jau paskutinės dienos atsišauktyti valdžiai su taksais už 1946 metus.

Tinkamai Jums Patarnaus TAXI AKOUNTANTAS Stanley Zubavičius

111 Ainslie Street, Brooklyn, N. Y.

Jis atlieka raportus visokių valdžios taksų ir veda biznų knygas.

Pas jį galite kreiptis penktadieniais nuo 7 val. vakarais. Šeštadieniais ir Sekmadieniais Ištisą Dieną.

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. Petrika

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-6868

221 South 4th Street

Valandos: 9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais Uždaryta

VYRIŠKI TOPKOUTAI IR OVERKOUTAI

Specialės kainos Po: \$21.75, \$28.75 ir \$33.50

Naujai įsistatęsi rūbų išdirbystė turi pardavimui gatavų topkoutų ir overkoutų ir daro ant užsakymų.

Good Grade Clothes, Inc.
109 South 5th Street, Brooklyn, N. Y.
(Prie Williamsburg Tilto)
Telefonas EV. 7-5550-1-2

Žinokite, jog čia pirksite dirbtuvėje ir už dirbtuvės kainą.

ADAM V. WALMUS, D.D.S. DAKTARAS—DENTISTAS

VALANDOS:

9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečiadienį ir sekmadienį.

650 5th Ave., kamp. 19th St. BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOUTH 8-5569

Masinis Mitingas Kovo 20-tą Pasmerks Reakciją

Civilių Teisių Kongreso masinis mitingas New Yorke, buvęs rengiamas tikslu ginti unijas, dabar būsias panaudotas ir ginti civilines teises politinėms grupėms. Šiuo atveju vyriausiu koncentracijos punktu bus Komunistų Partija, kadangi ant jos pirmiausia ta ataka atsuktą.

Mitingas — prakalbos įvyks kovo 20-tos vakarą, Manhattan Center, 34th St. ir 8th Ave., New Yorke.

Kalbės kongresmanas Vito Marcantonio, Mrs. Gerhart Eisler, Albert E. Kahn ir Samuel A. Neuberger.

6-tas puslapis
Laisvė—Liberty Lith. Daily
Penktadienis, Kovo 14, 1947

Traukia į Teismą Harlemo Policiją

Trys East Harlemo gyventojai, kaip nariai socialio klubo, turinčio patalpas 205 E. 102nd St., kaltina New Yorko policiją bereikalingame jų erziniame.

Oficialiniame kaltinime sakoma, kad vasario 6-tą, 1946 metų, į jų klubą "policija suėjo be warranto ar legalių teisių."

Putnam Humphreys, prekiaująs brangumynais, areštuotas kaltinimu, kad jis priėmęs \$18,800 vertės vogtų brangumynų. Plėšikas Justin McCarthy sakęs, kad jis jam pardavė nuo turtingų ponų atimtus blizgučius.

VALGIS JŪSŲ SVEIKATAI

Tikrai Gaspadiniškai Valgius Gamina

JUOZAPO ZEIDAT Restaurant

411 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Nesiteiraukite kas ką sako, bet užeikite patys ir persitikrinkite ZEIDATŲ restuarante gamintų valgių gerumu ir skanumu, taipgi malonių patarnavimu.

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS

BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES

32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVERgreen 4-8174

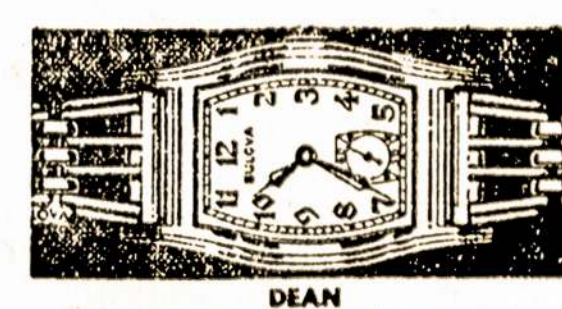
LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko
SAVININKAI

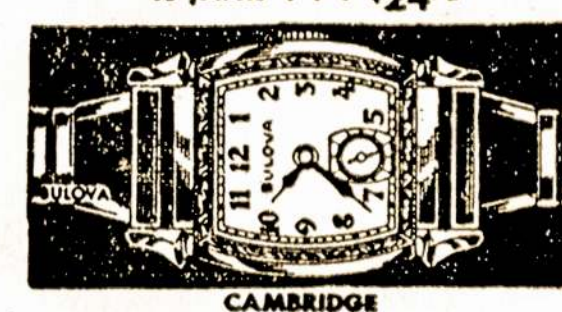
PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKSTIENOS PIETOS SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERgreen 4-9612

BULOVA!

15 jewels DEAN \$24.75

16 jewels CAMBRIDGE \$29.75

Didelis
Pasirinkimas
Laikrodžių ir
kitokių Daiktų

17 jewels PATRICIA \$24.75

17 jewels BEATRICE \$29.75

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Tel. ST. 2-2178 (Arti Graham Ave.) Atdara Vakaraus.